

ΧΡΗΣΤΟΣ Δ. ΣΤΡΑΤΗΓΟΠΟΥΛΟΣ

Έ τ σ ι Δ ά μ α σ α
τ η
Γυροειδή Αλωπεκία
& ΑΛΛΕΣ ΔΕΡΜΑΤΙΚΕΣ ΠΑΘΗΣΕΙΣ

Τρίπολη

Copyright: ΧΡΗΣΤΟΣ Δ. ΣΤΡΑΤΗΓΟΠΟΥΛΟΣ

Αγίου Κωνσταντίνου 41, Τρίπολη 221 00, τηλ 2710 231820

κιν. 6944 288650

site:www.alopekia.com

email:chris_stratigopoulos@yahoo.gr

Ηλεκτρονική επεξεργασία: ΓΕΩΡΓΙΑ ΤΡΟΧΑΛΙΑ

τηλ.: 2710-242093

GESTHMAN: Επαναστατικό παρασκεύασμα από βότανα του Ταϋγέτου, που συλλέγονται σε συγκεκριμένα χρονική περίοδο. Θεραπεύει ριζικά τη γυροειδή αλωπεκία, σημηματοροϊκή υπερκεράτωση, σημηματοροϊκή δερματίτιδα, λιπαρότητα και πιτυρίαση. Σταματά την τριχόπτωση και αναζωογονεί το τριχωτό της κεφαλής. Ενδείκνυται για τη λεύκη και για ορισμένες μορφές ψωρίασης.

Τι κι αν είμαι γιος αγρότη

Γεννήθηκα στο χωριό Βλαχοκερασιά Αρκαδίας, είκοσι χιλιόμετρα έξω από την Τρίπολη το Σεπτέμβριο του '52. Οι γονείς μου φτωχοί αγρότες, μα τίμιοι άνθρωποι, μετά δυσκολίας κατάφερναν να μου προσφέρουν τα απαραίτητα και η γιαγιά μου, η Γεωργούλα Σάλτου, και ο παππούς μου Κωνσταντίνος – γονείς της μητέρας μου – φρόντιζαν να μου παρέχουν κάτι περισσότερο.

Το χειμώνα που ο πατέρας μου με τη μητέρα μου πήγαιναν στα χειμαδιά για τις ελιές, έμενα στο σπίτι του παππού, αλλά και τον άλλον καιρό εκεί βρισκόμουν, διότι η γιαγιά μου είχε μεγάλη αδυναμία και εγώ το καταλάβαινα και μου άρεσε να είμαι μαζί της.

Ήμουν πολύ ανήσυχο παιδί, όλα τα ερευνούσα και σε όλα ήθελα να μάθω τη λειτουργία τους. Στο σχολείο ήμουν καλός μόνο στη Φυσική Πειραματική και θυμάμαι που όταν με το δάσκαλο κάναμε διάφορα πειράματα έτρεχα στο σπίτι, άδειαζα τα φάρμακα της γιαγιάς από τα μπουκαλάκια και τα πήγαινα στο σχολείο, να βάλουμε μέσα τα στοιχεία για τα πειράματα.

Όταν η μέρα δεν πήγαινε καλά, εγώ το γνώριζα από το πρωί. Πώς; Ενώ τις άλλες μέρες τα μαλλιά μου έστρωναν μια χαρά όταν τα χτένιζα, εκείνα τα πρωινά με τίποτα δεν κάθονταν στη θέση τους. Το έλεγα στους συμμαθητές μου, μα που να με καταλάβουν. Τώρα ευτυχώς με διαβάζουν και πάντα σχολιάζουν τα κατορθώματά μας σαν ήμασταν μικρά παιδιά στο χωριό.

Ήθελα να κάνω κάτι στη ζωή μου, για να μείνει το όνομά μου στην ιστορία και ο πατέρας μου έλεγε: «Βιβλίο δεν ανοίγεις, όλο στα μαστορέματα και στη μπάλα έχεις το νου σου, γεωργός θα είσαι σαν κι εμένα σε όλη σου τη ζωή!»

Μου άρεσαν πολύ τα ωραία κορίτσια κι όλο κόλπα σκαρφιζόμουνα για να τα πλησιάσω. Έδινα μεγάλη βάση στην καλαισθησία και ήθελα να γίνω ένας ωραίος, όταν μεγαλώσω, άντρας, που να γοητεύω. Όλο όνειρα έκανα... Ήμουν πολύ δυνατό παιδάκι, αθλητής με τα όλα του. Βοηθούσα στα χωράφια τους δικούς μου και μετά, ποδόσφαιρο. Καθόλου δεν κουραζόμουν. Όταν μεγάλωσα λίγο πήγαινα και για μεροκάματα, οικοδομή, θέριζα, μάζευα κεράσια, μήλα, πατάτες στην Τεγέα και άλλες δουλειές.

Ήμουν δεκαεφτά ετών όταν είδα μια μέρα στο δεξί μου χέρι, πάνω απ' την παλάμη, ένα μικρό, άσπρο σημάδι, που δεν μου άρεσε και άρχισα σε μόνιμη βάση να το παρακολουθώ. Σιγά - σιγά μεγάλωνε. Μετά είδα πως και στο αριστερό μου χέρι, στη μέσα πλευρά κοντά στον καρπό, είχε κάνει κι εκεί ένα άσπρο στίγμα την εμφάνισή του. Το έδειξα στον πατέρα μου και μου είπε ότι δεν είναι τίποτα και πως κι ο παππούς μου είχε κάτι τέτοια σημάδια στα χέρια και στο πρόσωπο. Αργότερα έμαθα για το ρόλο της κληρονομικότητας.

Τον καιρό εκείνο είχα δει στο γήπεδο του Παναρκαδικού στην Τρίπολη έναν όμορφο κύριο, μελαχρινό, που στο πρόσωπό του και στα χέρια του υπήρχαν άσπρα σημάδια και δεν ήταν καθόλου ωραία αυτή η εικόνα. Σκεπτόμουν να τον πλησιάσω και να τον ρωτήσω, αλλά ήμουν επιφυλακτικός, δίσταζα. Μια μέρα το πήρα απόφαση. Πήγα στο γήπεδο και κάθισα δίπλα του. Με πολλή ευγένεια τον ρώτησα και με περισσότερη εκείνος μου απάντησε. «Είναι μια δερματική

νόσος», μου είπε, «που η επιστήμη δεν έχει καταφέρει ακόμα να τη θεραπεύσει».

Στενοχωρήθηκα πάρα πολύ. Του έδειξα και τα δικά μου σημάδια και μου είπε να μην ανησυχώ, διότι είμαι ξανθός και δεν θα έχω μεγάλο πρόβλημα, έστω και αν η πάθηση επεκταθεί και σε άλλα σημεία του σώματός μου. Γύρισα στο χωριό και δούλεψαμπογιατζής, να μαζέψω χρήματα και να πάω σε έναν δερματολόγο. Πήγα σε ένα στρατιωτικό γιατρό, στην οδό Δαρειώτου, αν θυμάμαι καλά, στην Τρίπολη και μου έδωσε ένα υγρό του οποίου η μυρωδιά ακόμα και σήμερα είναι στη μύτη μου και μου είπε να βάζω στα χέρια μου και να κάθομαι σταδιακά στον ήλιο από πέντε λεπτά στην αρχή έως μία ώρα αργότερα. Μου είπε ότι υπάρχει και σε χάπια αυτό που μου έφτιαξε, αλλά να μην το πάρω διότι σε δύο χρόνια θα χαλάσει το συκώτι μου. Το υγρό δεν έκανε τίποτα και η πάθηση άρχισε να εξελίσσεται και σε άλλα σημεία του σώματός μου, αριστερό χέρι, σαγόني, μάτια, πόδια κλπ.

Ως «έξυπνος φαρμακοποιός» σκέφτηκα πως αν αγοράσω το φάρμακο που μου είπε ότι υπάρχει ο γιατρός, αλλά να μην το πάρω, και το διαλύσω σε οινόπνευμα, ίσως θεραπεία την πάθηση. Meladinin το έλεγαν. Το αγόρασα, έλιωσα μερικά χάπια σε οινόπνευμα και το έβαλα επάνω στα χέρια μου. Πήγα στο αμπέλι με τους γονείς μου να το σκάψουμε και έμεινα πολλή ώρα στον ήλιο. Έπαθα εγκαύματα σε τέτοιο βαθμό που ενώ πολλά χρόνια αργότερα θεράπευσα τη λεύκη, τα σημάδια εκείνα ακόμα φαίνονται.

Η λεύκη εξελισσόταν αργά μεν, μα δεν μπορούσα να κάνω και τίποτα. Κάποιος γνωστός στο χωριό μου είπε για κάποιο βότανο. Το πήρα χωρίς αποτέλεσμα. Ίσως και ευτυχώς που δεν μου έκανε καλό... Μια μέρα ήμουν στο χωράφι μόνος

μου και κάθισα κάποια στιγμή πάνω σε μια πέτρα. Γύρω μου ανθισμένη η φύση, μοσχοβολούσε ο τόπος, ήταν άνοιξη. Σκέφτηκα και πήρα μια απόφαση. Θα δοκιμάζω, είπα μέσα μου, όσα βότανα βρίσκω εκεί στα χωράφια μας. Κάποιο από αυτά θα κάνει για τούτη την πάθηση.

Αγόρασα κι ένα τετράδιο και έγραφα τα βότανα. Δοκίμαζα κάθε μήνα κι από ένα. Μέχρι να πεθάνω, σκεπτόμουν, θα το εντοπίσω, πού θα πάει. Θα νικήσω την αρρώστια μου. Όλα τα φάρμακα τα έχει η φύση. Τελικά ο ιερός Ταϋγκετος έκανε το θαύμα του από μια πληροφορία ενός γέροντα από ένα χωριό της Σπάρτης στους πρόποδες του Ταϋγέτου. Μου έδωσε και μία συνταγή, άσχετη με τα δερματικά, που κι αυτού άλλος του είχε δώσει και που με αυτήν έγινε καλά τη στιγμή που η επιστήμη τον είχε ξεγραμμένο. Μου είπε πως είχε δει, όταν ήτανε βοσκός, Γερμανούς να συλλέγουν βότανα που τα πήγαιναν στο εξωτερικό και τα έκαναν φάρμακα. Αν διαβάσετε το μυθιστόρημά μου «ΑΡΡΙΚΟΣ», θα καταλάβετε περισσότερα.

Πέρασαν πάνω από είκοσι χρόνια που η λεύκη σταμάτησε να εξελίσσεται. Ευτυχώς που δεν είχε μεγάλη εξάπλωση στο πρόσωπο. Εγώ συνέχιζα προσπαθώντας να θεραπεύσω όλα τα σημεία εκείνα που έπασχαν με έναν άλλον όμως τρόπο. Με το βότανο που την σταμάτησε σε συνδυασμό όμως και με άλλα ετούτη τη φορά. Τα κατάφερα!

Ήρθε η μέρα που κατάλαβα ότι υπήρχαν κενά μέσα μου, αφού δεν διάβαζα στο σχολείο και πως είχε δίκιο ο πατέρας που φώναζε να διαβάζω.

Διάβασα τόσο που δε νομίζω ότι καθηγητής θα το έχει κάνει. Για ώρες πολλές την ημέρα δεν σήκωνα κεφάλι. Εγκυκλοπαίδειες αμέτρητες και άλλα βιβλία ιατρικής και βοτανολογίας. Για τη λεύκη χρησιμοποίησα ό,τι πληροφορίες

είχα συλλέξει κι έφτασα ακόμη και μέχρι την αρχαιότητα. Έμαθα πολλά πράγματα, μα περισσότερο σε ό,τι έχει σχέση με το δέρμα και τα μαλλιά. Τώρα ακόμα προσπαθώ να θεραπεύσω τα σημάδια εκείνα που μου είχαν μείνει από τα εγκαύματα του φαρμάκου Meladinin.

Μερικούς φίλους και γνωστούς που είχαν λεύκη τους έχω κάνει καλά. Έναν δεν τα κατάφερα, γι' αυτό και λέω ότι το φάρμακο Gesthman ενδείκνυται για τη λεύκη και για ορισμένες μορφές ψωρίασης και όχι ότι θεραπεύει ριζικά. Για τη γυροειδή αλωπεκία, δεν το συζητώ. Εκατό τοις εκατό αποτέλεσμα!

Και τώρα, πώς έφτασα στη μεγάλη ανακάλυψη για τη γυροειδή. Εντελώς τυχαία!!! Ένας δικός μου άνθρωπος, που πίστευε και πιστεύει πολύ σ' εμένα και μ' εμπιστεύεται, ήρθε μια μέρα στο ιατρείο στη ΔΕΗ στη Μεγαλόπολη που εργαζόμουν σαν τραυματιοφορέας, να του δώσω κάποιο παυσίπονο γιατί τον πονούσε το κεφάλι του. Είδε πάνω στο γραφείο κάτι μπουκαλάκια με κάποιο φάρμακο που πειραματιζόμουν για να κάνω ένα φυτό να βγάλει άνθη σε άλλο χρόνο από το φυσιολογικό του. Κουβέντα στην κουβέντα μου ζήτησε να του φτιάξω ένα φάρμακο για το κεφάλι της γυναίκας του που είχε γυροειδή αλωπεκία.

Εντάξει, του λέω, θα φτιάξω. Να το σκεφτώ λίγες μέρες.

Ξέροντας ότι η λεύκη με τη γυροειδή και άλλα δερματικά έχουν κάποια σχέση – μην μπαίνουμε σε επιστημονικά με γονίδια χρωμοσώματα και αυτοάνοσα νοσήματα, γιατί πολλοί από εσάς ίσως και να μην καταλάβετε – λέω ας του δώσω αυτό της λεύκης με ένα ακόμη στοιχείο που είχα βάλει και θεράπευσα τότε έναν καρκίνο στο πρόσωπο του πατέρα μου. Μετά άλλαξα γνώμη κι έβαλα άλλο στοιχείο. Του το έδωσα.

Πόσες μέρες, μου λέει, να το βάζει η γυναίκα μου;

Δύο μήνες, του είπα, αφού έβαλα κάτι στο νου μου.

Σε καμιά εικοσαριά ημέρες ήρθε ξανά στο ιατρείο και μου είπε να φτιάξω ένα μπουκαλάκι ακόμα, γιατί το πρώτο τελείωσε.

Το έφτιαξα.

Όταν σώθηκε και το δεύτερο μπουκαλάκι, ήρθε πάλι και πριν μου πει κάτι, από τον τρόπο που με κοίταξε κατάλαβα ότι κάτι καλό θα μου έλεγε. Δεν είχα κάνει λάθος.

Κοντεύει να γεμίσει μαλλιά το κεφάλι της γυναίκας μου, μου λέει. Άρχισαν να μικραίνουν τα κενά που υπήρχαν.

Χάρηκα πολύ από αυτό που μου είπε και της έφτιαξα και άλλο φάρμακο. Πριν τελειώσει και το τρίτο μπουκαλάκι, κανένα κενό δεν υπήρχε στο κεφάλι της γυναίκας του.

Έχουν περάσει αρκετά χρόνια από τότε, ούτε της ξαναπαρουσιάστηκε. Ε, αυτό ήταν. Το έδωσα και σε άλλον και σε άλλον και πάει λέγοντας. Ούτε ένας δεν μου είπε ότι δεν τον βοήθησε το φάρμακο. Σιγά – σιγά το δοκίμασα και σε άλλες δερματικές παθήσεις με καλά αποτελέσματα. Η πιο δύσκολη πάθηση είναι η σημηματορροϊκή υπερκεράτωση. Έξι μήνες προσπαθούσα να θεραπεύσω μια κυρία. Στο τέλος βγήκα νικητής και ένιωσα τόσο υπέροχα, που δεν μπορείτε να καταλάβετε.

Το όνομα Gesthman ποτέ σας δεν θα μάθετε από πού προέρχεται. Δεν έχει να κάνει με το άνδρας που πολλοί νόμισαν, έχει όμως την ιστορία του. Ούτε και τα άλλα ονόματα των παρασκευασμάτων που έχουν σαν βάση το Gesthman συν άλλα συστατικά θα σας αποκαλύψω. Πάντως να ξέρετε ότι δεν είναι τυχαία τα ονόματα. Καλό είναι βεβαίως να ξέρετε ότι το φάρμακο αποτελείται από δέκα βότανα, που με ειδικό τρόπο παίρνω τις ουσίες τους και τις χρησιμοποιώ ανάλογα. Η αλήθεια είναι πως είναι χρονοβόρα η διαδικασία, αλλά

μπροστά στο αποτέλεσμα ξεχνάω την κούραση. Μπορώ να σας γράψω άλλες χίλιες σελίδες σχετικά με τα παρασκευάσματα, αλλά έχω τη γνώμη ότι το ζητούμενο είναι η θεραπεία, το αποτέλεσμα και όχι τα υπόλοιπα. Σημαντικό είναι το ότι με το Gesthman δεν πρέπει να γίνεται παράλληλη χρήση και άλλου φαρμάκου για την ίδια πάθηση, αφού και ο Παράκελσος έλεγε πως «όσο μακροτέρα η συνταγή, τόσο ολιγότερον το εξ αυτής καλόν».

Τώρα, δε νομίζω να με ρωτήσει κάποιος από εσάς γιατί δεν έγινα γιατρός. Αφού εύκολα βγαίνει το συμπέρασμα. Γιατί δε διάβαζα και γιατί οι γονείς μου δεν είχαν τη δύναμη. Όμως, μπορεί εγώ να μην έγινα επιστήμονας, αλλά όλοι οι ήρωες των μυθιστορημάτων μου είναι γιατροί και όλοι τους έκαναν από μία σπουδαία ανακάλυψη, που βοήθησε τον άνθρωπο που τους χρειάστηκε. Έστω και με μυθιστορηματικό τρόπο βοηθός το συνάνθρωπο, αν ξέρεις να χειρίζεσαι τα πράγματα. Το Gesthman όμως είναι πραγματικότητα και όχι μυθιστόρημα. Αυτόν τον καιρό πειραματίζομαι ψάχνοντας για ένα παρασκεύασμα που να μου αναπτύξει ακόμα το νου, αφού θεωρώ ότι τίποτα δεν γνωρίζω μπροστά σε αυτά που υπάρχουνε.

Θα ήθελα απ' όλους εσάς που πάσχετε από κάποια δερματική πάθηση, πρώτα να επικοινωνείτε με το γιατρό σας και αν αυτός δεν καταφέρει να σας θεραπεύσει, τότε να έρθετε σε μένα. Ποτέ πρώτα σ' εμένα και ύστερα στο γιατρό.

Σας ευχαριστώ

Χρήστος Δ. Στρατηγόπουλος

Αριστείδης - **Α**λέξια

Δεκαπέντε Αυγούστου, απόγευμα, και το χωριό προετοιμάζεται για το μεγάλο πανηγύρι. Τα όργανα δοκιμάζονται από τους οργανοπαίχτες και ο κόσμος σιγά – σιγά μαζεύεται στη μεγάλη πλατεία.

Μια δροσιά, λες και ήταν δώρο της Θεοτόκου σαν αντάλλαγμα για την τιμή που της έκανε εκείνη τη μέρα το χωριό, καλύπτει την ατμόσφαιρα. Γέμισαν οι δρόμοι από αυτοκίνητα, ξένοι και ντόπιοι έχουν πιάσει τις θέσεις τους και ο δάσκαλος του χωριού με το μικρόφωνο στο χέρι, καλωσορίζει τον κόσμο και του εύχεται καλή διασκέδαση.

Τα όργανα αντηχούν στις γύρω κορυφές και η λεπτοκαμωμένη Αργυρώ, υποβασταζόμενη από τον αδελφό της, σέρνει πρώτη τον χορό και ακολουθεί ξοπίσω η παρέα της.

Ο μικρός Αριστείδης, μοναχογιός, με τους γονείς και τους θείους του, παρακολουθεί την Αργυρώ που σέρνει το χορό κι ένας βαθύς αναστεναγμός ακούσια βγαίνει από μέσα του. Μόνιμο πρόβλημα του παιδιού η απουσία μιας αδελφής ή αδελφού, που θα μοιραζόταν μαζί τους τις παιδικές χαρές, όπως έκαναν και άλλα παιδιά της ηλικίας του.

Αν ζούσε η αδελφή μου, συλλογίστηκε το παιδί, θα στήναμε τώρα το χορό, κι έπλασε με τη φαντασία του εκείνο που θα έκανε αν υπήρχε η αδελφή του.

Το γλέντι άναψε για τα καλά, μα και του Αριστείδη τα σωθικά του καίνε. Πόσες φορές εκείνο το βράδυ, δεν έφερε στην φανταστική οθόνη του νου του τον εαυτό του να κρατάει

το μαντήλι και να σέρνει η αδελφή του το χορό. Πόσες και πόσες φορές δεν το κράτησε εκείνη.

Μεγάλος ο πόνος του παιδιού από την απουσία της αδελφικής παρέας.

Εκείνο το βράδυ ήταν κάτι το ξεχωριστό για τον Αριστείδη. Και ήταν κάτι το αλλιώτικο γιατί, όταν τέλειωσε το πανηγύρι και γύρισαν στο σπίτι τους, άνοιξε την καρδιά του το παιδί και εκμυστηρεύτηκε τον μεγάλο καημό στην μητέρα του.

- Άκου μητέρα: Κάθε άνθρωπος έχει μέσα του έναν πόνο, έναν κρυφό καημό. Ο δικός μου ο πόνος, ήταν πάντα ένας και μοναδικός. Τίποτε άλλο δεν με στεναχωρούσε, τίποτε άλλο δεν ήθελα. Ήθελα να έχω την αδελφή μου. Ήθελα κι εγώ σαν μικρό παιδί να έχω την παρέα μου. Με τους μεγάλους δεν μπορείς να παίξεις, δεν μπορείς να κουβεντιάσεις τα δικά σου προβλήματα. Καλοί οι φίλοι, δεν λέω, αλλά σαν τα αδέρφια δεν είναι. Εγώ όταν ήμουν μικρός, αισθανόμουν την ανάγκη να έχω έναν αδελφό, μια αδελφή. Δεν υπήρξαν. Έβλεπα στον ύπνο μου ότι είχα αδέρφια και πεταγόμουν από το κρεβάτι μου για να πάω να τα βρω. Να παίξω, να κουβεντιάσω, να τους πω τα δικά μου. Μα σαν καταλάβαινα πως ήταν όνειρο, τρελαινόμουν, υπέφερα. Την αδελφή μου, που δεν υπάρχει πια στη ζωή, εγώ την είχα πλάσει με το δικό μου τρόπο, με τη δική μου σκέψη, με τη δική μου φαντασία. Την έβλεπα σαν να ήταν δίπλα μου, να με βοηθάει στις διάφορες δουλειές, να μου μαγειρεύει όταν εσύ δεν ήσουν στο σπίτι, να μου σιδερώνει, να μου υπαγορεύει κείμενα και εγώ να γράφω, να γράφουμε μαζί βιβλία. Την φανταζόμουν να έρχεται με τον αρραβωνιαστικό της, να τρώμε όλοι μαζί, να γλεντάμε. Ήθελα να την έβλεπα, νυφούλα στολισμένη, που εγώ θα την μετέφερα στην εκκλησία, φανταζόμουν το γάμο της. Όλα αυτά, μητέρα, υπήρχαν, και

είναι βαθιά ριζωμένα μέσα στην ψυχή μου. Όλα τούτα, μητέρα, τα ζω μονάχα με τη σκέψη μου. Λυτρώνομαι!

Η μητέρα του Αριστεΐδη, όσο αυτός μιλούσε, τον κοίταζε καρφωμένη στο λαμπερό πρόσωπό του. Με τη σκέψη της όμως βρισκόταν κι εκείνη σε σκηνές ανάλογες με του παιδιού της. Μια δύναμη από το βάθος της συνειδήσής της την πίεζε να μιλήσει και αυτή. Μια μεγαλύτερη όμως δύναμη την εμπόδιζε ν' ανοίξει το στόμα της. Ένα δάκρυ κύλησε στο μάγουλό της, χαϊδεψε στοργικά το ξανθό κεφάλι του παιδιού και είπε με αναστεναγμό:

- Ας όψεται..., μα δεν συνέχισε.

- Τι εννοείς, μητέρα; ρώτησε ανυπόμονα ο Αριστεΐδης.

Σκέφτηκε για λίγο η μητέρα του, σκούπισε με το μαντήλι της τα βουρκωμένα μάτια της και πρόσθεσε:

- Άκου, παιδί μου. Όταν γέννησα την αδελφή σου, ήμουν εδώ στο χωριό, ήτανε άνοιξη. Το καλοκαίρι αρρώστησε το κοριτσάκι μου και σε λίγες μέρες πέθανε στην Αθήνα που το έστειλαν οι γιατροί για καλύτερα. Τον καιρό εκείνο ήμουνα και έγκυος. Από τη μεγάλη μου στενοχώρια, απέβαλα.

Επακολούθησε μια μικρή σιωπή, μα ο νους και των δύο κάτι διαφορετικό φαντάστηκε. Πρόλαβε όμως ο Αριστεΐδης και ρώτησε τη μητέρα του:

- Και γιατί, μητέρα, δεν έμεινες πάλι έγκυος; Γιατί δεν το έκανες, να είχα κι εγώ την παρέα μου;

- Προσπάθησα, παιδί μου, αλλά δεν τα κατάφερα. Με έστειλαν, αγόρι μου, ετότε άρρωστη ακόμη μετά την αποβολή στο ποτάμι κι έπλενα όλη τη μέρα χοντρικά ρούχα και κρύωσα. Απ' ό,τι μου είπαν οι γιατροί, αυτό ήταν λάθος μεγάλο, και το πλήρωσα. Σώπα όμως, γιε μου, μη μου μαραίνεσαι. Ο Θεός είναι μεγάλος, μη μου στενοχωριέσαι, λεβέντη μου.

- Ποιος σε έστειλε, μητέρα; Ποιος έκανε αυτό το ασυγχώρητο έγκλημα;

Πάλι όμως εκείνη η μεγαλύτερη δύναμη της συνείδησής της δεν την άφησε να αποκαλύψει τον άσπλαχνο εκείνο άνθρωπο, και δεν απάντησε.

Το παλικάρι, πανέξυπνο καθώς ήταν, κατάλαβε.

Ο Αριστείδης δεν ρώτησε ποτέ την μητέρα του για τον ένοχο, μα ούτε κι εκείνη το μεγάλο του πρόβλημα ήθελε να του ξαναθυμίσει.

Πέρασαν τα χρόνια και το παλικάρι μεγάλωσε κι όλο δυνάμωνε ο ψυχικός κόσμος του, αφού από μόνος του όλες τις δυσκολίες ξεπέραγε.

Ένας νέος με σπάνιες αρετές, είχε γίνει ο σύμβουλος σε πολλούς αδύνατους φίλους του.

- Δεν θα σηκώνεστε από το κρεβάτι σας, τους συμβούλευε, εάν δεν έχετε πείσει τον εαυτό σας ότι είσαστε έτοιμοι να αντιμετωπίσετε όλα σας τα προβλήματα. Ο άνθρωπος με τη σκέψη του, τους έλεγε, καταφέρνει το ακατόρθωτο. Τίποτα δεν θα πρέπει να σας γίνεται εμπόδιο.

Και είχε δίκιο. Όσοι τον γνώριζαν τον εμπιστεύονταν και όλα τα προβλήματά τους του έλεγαν. Γνήσιος άντρας, που πολλοί άνθρωποι στηρίχθηκαν πάνω του, πολλούς αδύνατους βοήθησε. Από μερικούς προδόθηκε. Όμως εκείνος δεν άλλαξε, πάντα ανθρώπινα φερότανε.

Πολλές φορές, με το άδικο κράτος τα έβαζε, άπειρες άλλες, τους ισχυρούς της γης θεωρούσε υπεύθυνους και τα δεινά των ανθρώπων τους χρέωνε.

Δεν είχε πολλούς φίλους και αυτό γιατί δεν ήταν ικανοί να συμπορευτούν μαζί του και τον εγκατέλειπαν. Όσοι όμως κατάφεραν να συμπλεύσουν πλάι του, μοιράζονταν τις

επιτυχίες του. Πίστευε πολύ βαθιά στη φιλία και ήταν άντρας με μπέσα και φιλότιμο.

Νοιαζόταν για το καλό της ανθρωπότητας. Η δικαιοσύνη και η φιλική συνύπαρξη των ανθρώπων μεταξύ τους ήταν φωτεινοί ήλιοι μέσα στον σπάνιο κόσμο του. Η έλλειψη όμως της αδελφής, κατά διαστήματα φούντωνε άγρια μέσα στα σωθικά του.

Σε κάποια στιγμή της ζωής του, έχοντας και την προδιάθεση, αποφάσισε να γίνει λογοτέχνης. Κατακλυσμένος από το όραμα της ειρήνης, άρχισε να γράφει το πρώτο βιβλίο του. Το χωριό του και τους συμμαθητές του ποτέ δεν τους ξέχασε. Μάλιστα, άνθρωποι που κάποια στιγμή βοήθησαν αυτόν και την οικογένειά του, τους μνημόνευσε μέσα στα έργα του.

Όταν τον ρωτούσαν γιατί στα βιβλία του αναφέρονται υπαρκτά πρόσωπα, πάντα μ' εκείνο το διαπεραστικό βλέμμα του, τους κοίταζε και τους έλεγε:

- Όλοι αυτοί έχουν προσφέρει και κάτι στην οικογένειά μου, σ' εμένα ή στο σύνολο. Πώς αλλιώς να βγάλω την υποχρέωση, πώς να τους ευχαριστήσω;

Για τους καινούργιους λογοτέχνες νοιαζότανε και τους βοηθούσε, γιατί γνώριζε πως οι περισσότεροι εκδοτικοί οίκοι, το μόνο που ξέρουν είναι να τους εκμεταλλεύονται.

Μια μέρα χτύπησε το τηλέφωνο του σπιτιού του και μια κοπέλα τον ζήτησε. Ήταν μια παιδική του φίλη, απ' τους καλύτερους ανθρώπους που ο Αριστείδης είχε γνωρίσει.

Η Κική, η φιλόλογος – καθηγήτρια, που είχε μία συναδέλφισσά της, την Αλέξια, που έγραφε ωραία ποιήματα και ήθελε να τα εκδώσει. Η Κική ζήτησε από τον Αριστείδη να επικοινωνήσει με την κοπέλα και να την βοηθήσει για να μην

μπλέξει με κανέναν απατεώνα εκδότη και της ζητήσει να πουλήσει και το σπίτι της για να εκδώσει το βιβλίο της.

Έτσι κι έγινε. Επικοινωνήσαν και συναντήθηκαν.

Από την πρώτη τους συνάντηση κατάλαβε η καινούργια ποιήτρια τον χαρακτήρα του Αριστείδη και τον εμπιστεύτηκε.

Δεν πέρασε και πολύς καιρός που απεδείχθη πως δεν έκανε λάθος που τη βοήθειά του, του ζήτησε. Δεν άργησε όμως να αναπυυχθεί και μία αλληλοεκτίμηση και περνώντας ο καιρός, όλο και πιο πολύ, φιλικά δενόντουσαν.

Καθώς μια μέρα συζητούσαν, μια σκέψη πέρασε από το νου του Αριστείδη και βούρκωσαν τα μάτια του.

- Τι έπαθες; τον ρωτάει η λογοτέχνιδα. Γιατί τα μάτια σου βουρκώσανε;

Της διηγήθηκε την ιστορία με το παντοτινό πρόβλημα της αδελφής του το παλικάρι και η κοπέλα κατάλαβε.

- Τι θα έλεγες αν σε φώναζα και αδελφή μου; την ρώτησε κοιτάζοντάς ερευνητικά στα όμορφα μάτια της, την ποιήτρια ο συγγραφέας.

- Ήθελα να σου το πω από καιρό, απάντησε η κοπέλα, αλλά όλο και δίσταζα.

- Δηλαδή; ρωτάει με απορία ο Αριστείδης.

- Όλες σου οι ενέργειες μα και η φυσιογνωμία σου με κάνουν να σε νοιώθω κι εγώ σαν αδελφό μου, πολύ θα το ήθελα.

Ταράχτηκε η καρδιά του Αριστείδη, τα σαγόνια του χτυπούσαν σαν τα πέταλα γοργοπόδαρου αλόγου σε καλντερίμι, από το άκουσμα των όσων η κοπέλα του έλεγε.

Έδωσαν τα χέρια και με τα βλέμματά τους δεσμεύτηκαν για την παντοτινή φιλία και την αδελφική αγάπη τους. Δέθηκαν

πολύ και οι οικογένειές τους. Μέρα δεν περνούσε που να μην βλεπόντουσαν.

Μέσα από τα λογοτεχνικά έργα τους έγιναν γνωστοί στο κοινό και πάντα μαζί βρισκόντουσαν.

Σε ένα διεθνή ποιητικό διαγωνισμό, η Αλέξια κατέκτησε το πρώτο βραβείο και για να γιορτάσει το σπουδαίο εκείνο γεγονός, έκανε μία γιορτή στο σπίτι της και κάλεσε όλους τους φίλους τους να είναι μαζί τους.

Τον καιρό εκείνο είχε έρθει και ο πατέρας της απ' την Αμερική, που τα τελευταία χρόνια εκεί βρισκότανε.

Ο Αριστείδης με την οικογένειά του από νωρίς στο σπίτι, αφού η γυναίκα του θα βοηθούσε την κοπέλα στην κουζίνα και στο σερβίρισμα.

Πέρασε η ώρα και όλοι οι καλεσμένοι, τις νοστιμιές της ποιήτριας γεύοντουσαν. Το κόκκινο κρασί, τους άνοιξε για κουβέντα την όρεξη και όλοι τους και από μια ιστορία ή ό,τι άλλο έλεγαν.

Η κουβέντα ήρθε στην γνωριμία της Αλέξιας με τον συγγραφέα «αδελφό της». Από πολλούς καλεσμένους αναλύθηκε το τεράστιο ψυχολογικό πρόβλημα που δημιουργείται στα παιδιά από την έλλειψη του αδελφού στη μικρή ηλικία.

- Όποιος δεν έχει νοιώσει την απουσία του αδελφού, δεν μπορεί να καταλάβει τον μεγάλο καημό του ανθρώπου στα παιδικά του χρόνια, λει κάποια στιγμή ο άντρας της ποιήτριας.

- Τίποτα δεν κατάφερε να με εμποδίσει στη ζωή μου, είπε κουνώντας το κεφάλι του και χαϊδεύοντας το σαγόني του ο Αριστείδης. Η έλλειψη της αδελφής, όμως, μου είχε λυγίσει τα γόνατα, μου είχε τσακίσει τα φτερά μου. Τώρα τελευταία

συνήλθα, που γνώρισα την Αλέξια, τώρα πάω να ξεπεράσω αυτό το τεράστιο πρόβλημα.

Η κόρη του Αριστείδη, που πάντα ο νους της φανταστικά πράγματα στοχάζεται, τον ρώτησε:

- Αν κάποια μέρα μάθαινες ότι ζούσε η αδελφή σου, μπαμπά, και την έβρισκες, τι θα έκανες;

Βούρκωσαν τα μάτια του συγγραφέα, έξυσε με αμηχανία το δεξί μάγουλό του, σκέφτηκε για λίγο και της είπε:

- Θα πούλαγα ό,τι είχα και θα έκανα την μεγαλύτερη γιορτή που θα έμενε στο πέρασμα των αιώνων.

Εκείνη την ώρα, είτε από την επίδραση του κρασιού, είτε από την επίδραση των λεγομένων του Αριστείδη, ένας τυφώνας συναισθημάτων ορθώθηκε και διέταξε τον παρακολουθούντα με ανεβασμένα την αδρεναλίνη και τους σφυγμούς πατέρα της Αλέξιας, να κάνει τους ανθρώπους που βρίσκονταν εκεί να ξεσπάσουν σε λυγμούς και σε κλάματα. Με τρεμουλιαστή φωνή είπε ο γέροντας:

- Η μικρή τότε αδελφή σου Αριστείδη δεν πέθανε. Ο εξάδελφος γιατρός της μητέρας σου την πούλησε, μα μια νοσοκόμα αποκάλυψε αργότερα στους αγοραστές την ταυτότητα του παιδιού και γνώριζαν τους γονείς του.

Σάστισαν όλοι σε τούτων το άκουσμα. Σαν απολιθωμένοι καθόντουσαν.

- Μα για βάστα γερά την καρδιά σου Αριστείδη μου, συμπλήρωσε. Η αδελφή σου, λεβέντη μου, είναι η Αλέξια κι εγώ ο θετός πατέρας της.

Σαν ελατήριο πετάχτηκε να την αγκαλιάσει ο Αριστείδης, μα δεν πρόλαβε. Σωριάστηκε μπροστά της λιπόθυμος.

Τύψεις Συνείδησης

Αλωνάρης μήνας και τα γεννήματα στοιβαγμένα μέχρι εκεί πάνω στις θεμονιές, είναι η απόδειξη της καλής εφετινής σοδειάς και ο κόσμος περιμένει εκείνο το βοριαδάκι για να βάλει τα άλογα στα αλώνια.

Κοντεύει Δεκαπενταύγουστος και όλο το χωριό στο πόδι, αφού τώρα θυμήθηκε ο καιρός πως υπάρχει και το αλώνισμα.

Ο μπάρμπα-Θανάσης με τον Ψαρή και τον Κοκκίνη και ο μπάρμπα-Λάμπρος με την κατάλευκη φοράδα του την Κούλα, όλοι μαζί φέρνουν τις πρώτες γυροβολιές, μέχρι να πάρουν τη σειρά τους από μόνα τους τα ζώα.

«Έλα Ψαρή, άιντε Κοκκίνη, γύρνα Κούλα να τελειώσουμε», ακούγονταν από τα στόματα των δύο καλών γειτόνων και σε λίγο έρχονται και τα παιδιά τους, αχώριστοι φίλοι, ο Μανώλης με τον Παναγή.

Έρθε μεσημέρι. Ο μπάρμπα-Λάμπρος και ο Θανάσης κάθισαν λίγο για να ξεκουραστούν στον ίσκιο του μεγάλου δέντρου και τα παιδιά με τον ιδρώτα να στάζει στα μέτωπά τους, κουμαντάρουν το αλώνισμα.

Ο καλόκαρδος και πονετικός μπάρμπα-Λάμπρος, βλέποντας τους δύο μικρούς να ταλαιπωρούνται στο λιοπύρι, είπε με το νου του: «Δεν είναι ζωή ετούτη, θα βρω τρόπο να στείλω το Μανώλη μου στο εξωτερικό, εκεί θα ζήσει καλύτερα, αφού με τα γράμματα δεν τα πηγαίνει καλά, μα κι αν τα πήγαινε, με τι χρήματα να τον σπούδαζα;»

Τέλειωσε το αλώνισμα, μπήκαν και τα σιτάρια με τα άχυρα στη θέση τους κι ένα μεσημέρι, την ώρα που έτρωγαν, το είπε ο μπάρμπα-Λάμπρος στο παιδί και στη γυναίκα του.

Το παιδί δε μίλησε, μα της γυναίκας του της κακοφάνηκε και είπε: «Ένα παιδί το έχουμε, ποιος θα μας κοιτάξει στα γεράματα;»

«Εμένα με νοιάζει να περάσει καλά το παιδί μου στη ζωή του», ξαναείπε ο μπάρμπα-Λάμπρος, «το λυπάμαι να ταλαιπωρείται σε τούτον εδώ τον άμοιρο τόπο. Δεν βλέπεις, τόσα χρόνια είχαμε να κάνουμε λίγο σιτάρι. Δεν είδες του Παντελή τον γιο πώς ήταν, όταν πέρυσι ξαναγύρισε; Αριστοκράτης με τα όλα του».

«Και πώς θα πάει το παιδί στο εξωτερικό, Λάμπρο μου; Θέλει εισιτήρια, θέλει χρήματα. Έχουμε;»

«Σώπα γυναίκα, θα χρεωθώ και θα τα δίνω λίγα – λίγα. Έτσι έκαναν κι άλλοι συμπατριώτες μας. Το παιδί μας να ζήσει καλύτερα, ετούτο με νοιάζει εμένα. Σώπα, θα τα καταφέρουμε».

Από την άλλη μέρα κιόλας, ο Λάμπρος έψαχνε για τα χρήματα. Πέρασε αρκετός καιρός, μα δανειστή δεν έβρισκε. Μεροκάματο για μεροκάματο δεν άφησε. Αχλάδια, πατάτες, μήλα, τσιμέντα, και ό,τι έπαιρνε, τροχάδην τα πήγαινε στη γυναίκα του να τα συγκεντρώσει για το εισιτήριο.

Εκείνη, καλός άνθρωπος ήτανε, μα το μεροκάματο το φοβότανε. Ο καλόψυχος άντρας της ποτέ δεν την πίεσε.

«Τι να κάνουμε», έλεγε, «ετούτη μου έτυχε. Να τη σκοτώσουμε;»

Ένα βράδυ, καθώς γυρνούσε ο Λάμπρος από τη δουλειά του, απάντησε το γέρο-Περικλή και καθώς κουβέντιαζαν, του είπε ο γέροντας:

«Μην στενοχωριέσαι, Λάμπρο, ξέρω πως είσαι τίμιος και καλός άνθρωπος, θα σε δανείσω εγώ χρήματα και όταν τα συγκεντρώσεις μου τα επιστρέφεις. Μη στενοχωριέσαι. Στείλε το Μανώλη στο εξωτερικό να ζήσει σαν άνθρωπος».

Έτσι κι έγινε.

Δεν πέρασε και πολύς καιρός που ο Μανώλης βρέθηκε στην Αυστραλία. Τον πρώτο καιρό δυσκολεύτηκε. Αργότερα όμως τα πράγματα έφτιαξαν, αφού ένας συγχωριανός και μακρινός συγγενής του τον πήρε στη φάρμα του.

Ο πατέρας του στο χωριό κόντευε να ξεχρεώσει τον γέρο-Περικλή, όταν έπεσε από τη φοράδα κι έσπασε το πόδι του. Δυσκόλεψαν τα πράγματα. Ο γέρο-Περικλής ένα βράδυ τον επισκέφθηκε στο σπίτι και του είπε:

«Μη στενοχωριέσαι, Λάμπρο. Όταν γίνεις καλά, μου δίνεις και τα υπόλοιπα χρήματα. Μη το σκέφτεσαι καθόλου το χρέος σου, άλλωστε λίγα ακόμη απόμειναν».

Μα ο φιλότιμος Λάμπρος το σκεπτότανε και το παρασκεπτότανε.

Δεν πέρασαν δέκα μέρες που ο γέρο-Περικλής πέθανε. Ο Λάμπρος στην κηδεία του σαν παιδάκι θλιβότανε. Ούτε στιγμή δεν σκέφτηκε να μην επιστρέψει και τα υπόλοιπα χρήματα. Όταν έγινε καλά, τα έδωσε στη γυναίκα του μακαρίτη και την ευχαρίστησε.

Ο Μανώλης στην Αυστραλία άρχισε να φτιάχνεται. Όσο όμως περνούσε ο καιρός, τόσο αραιώναν τα γράμματα. Χρήματα, λίγες φορές του έστειλε. Ήρθε καιρός που ο Μανώλης απέκτησε περιουσία κινητή μα και ακίνητη. Οι γονείς του στο χωριό εγέρασαν. Όλα τα ξενιτεμένα παιδιά έρχονταν κι έβλεπαν τους δικούς τους. Ο Μανώλης ποτέ δεν το σκέφτηκε.

Ένα πρωινό, χτύπησε η καμπάνα του χωριού. Είχε πεθάνει η μητέρα του. Τον ειδοποίησαν, αλλά δεν μπόρεσε να έρθει γιατί είχε κάποια δίκη κι έπρεπε να είναι παρών, τους απάντησε.

Έμεινε ο πατέρας του τώρα μόνος του. Πολλές φορές έφερνε το γιο του στο νου του κι έλεγε:

«Πού να βρίσκεται; Να είναι καλά τάχα ο Μανώλης μου;» κι έρχονταν στιγμές από τα παιδικά χρόνια στο μυαλό του κι έκλαιγε.

Ο Μανώλης στην Αυστραλία όλο και πλούτιζε. Οικογένεια ποτέ του δεν έκανε.

Μεγάλη Παρασκευή και ο καλοσυνάτος γέρο-Λάμπρος έγειρε πάνω στο τραπέζι του καφενείου και πέθανε. Οι καμπάνες χτυπούσαν λυπητερά για τη σταύρωση του Χριστού, μα και για το θάνατο του γέρο-Λάμπρου παράλληλα.

Τον Μανώλη δεν μπόρεσαν να τον ειδοποιήσουν, γιατί εκείνο τον καιρό ήταν για διακοπές στην Κούβα και δεν τον βρήκανε. Όταν το έμαθε ήταν αργά πλέον. Δεν ήρθε ούτε και τότε στην πατρίδα του.

Κύλησαν τα χρόνια κι ο εξηντάρης πλέον Μανώλης το αποφάσισε. Πήρε το αεροπλάνο κι έφτασε στο αεροδρόμιο. Αγόρασε μια πανάκριβη μερσεντές, νοίκιασε και μια πολυτελέστατη βίλα στη Βούλα κι έμεινε.

Κάποια μέρα σκέφτηκε να κατέβει στο χωριό, να πάει στον τάφο των γονέων του. Μπήκε στο αυτοκίνητο κι έφτασε στα πρώτα σπίτια του χωριού του. Τίποτα όμως από τα παλιά δεν του θύμιζε, όλα αλλαγμένα ήτανε. Έστριψε και μπήκε στο νεκροταφείο. Γεμάτο με ακριβούς μαρμάρινους τάφους, καντηλάκια που έκαιγαν, λουλούδια, επιγράμματα επάνω στα μάρμαρα γραμμένα από τους δικούς τους, φωτογραφίες.

Κοντοστάθηκε... Για μια στιγμή έμεινε μετέωρος. Όταν συνήλθε, έψαξε να βρει τον τάφο των γονέων του. Δυσκολεύτηκε. Σε ένα σημείο του νεκροταφείου ένας σπασμένος ξύλινος σταυρός, ξεθωριασμένος και πεσμένος σ' έναν χορταριασμένο, μισοχαλασμένο τάφο έγραφε: «Οικογενειακός τάφος Λάμπρου Παπαδόπουλου».

Κοίταξε τριγύρω του και μόνο καλοφτιαγμένα μνημεία έβλεπε, εκτός από των γονέων του.

Πάγωσε... Δεν ήξερε τι να κάνει.

Εκείνη τι στιγμή, μια βροντερή φωνή από το βάθος της συνείδησής του, τον πρόσταξε:

«Σκύψε και φίλα των γονέων σου τα άγια χώματα. Τι κάθεσαι;»

Έπεσε επάνω στον τάφο και φώναξε:

«Μάνα, πατέρα, συγχωρήστε με».

Καθώς ξαπλωμένος στον τάφο τους έκλαιγε, αποκοιμήθηκε, και τους είδε στον ύπνο του. Είδε πως ήταν ζωντανοί και τον περίμεναν χαρούμενοι στου σπιτιού τους την αυλόπορτα. Τον καλοδέχτηκαν και τον ευχαρίστησαν που στα γεράματα γύρισε να τους βοηθήσει.

Η αυλή του σπιτιού τους γεμάτη με όμορφα λουλούδια, μοσχομύριζε. Ήταν πολύ ευτυχισμένοι οι γονείς του, που το μονάκριβο παιδί τους ξαναγύρισε.

«Ήξερα πως δεν θα μας αφήνες μόνους μας τώρα στα γεράματα», του είπε ο πατέρας του.

Κάποια στιγμή ξύπνησε. Σηκώθηκε και μπήκε στο αυτοκίνητο. Αντί να πάει στο χωριό του, κατευθύνθηκε προς την Κόρινθο. Στον Ισθμό, σταμάτησε το αυτοκίνητο και φορτωμένος με τις τύψεις του, έπεσε στη διώρυγα και αυτοκτόνησε.

Κατά Τύχη

Ο Διονύσης, θετό παιδί μίας αξιόλογης οικογένειας από την Καλαμάτα, μπαίνει με τους πρώτους στην Ιατρική Σχολή της πρωτεύουσας.

Είναι η παρθενική της φοιτητικής περιόδου ημέρα, και με το λεβέντικο παράστημά του, κατευθύνεται για το λεωφορείο, που θα τον μεταφέρει έξω ακριβώς απ' το Πανεπιστήμιο.

Γύρω στα πεντακόσια μέτρα από τη στάση, και κάτω από ένα θεόρατο κτίριο, η κυρά Ευτυχία, μόνιμη στο πόστο της για χρόνια εκεί, αντικρίζει το παιδί να την πλησιάζει και συλλογίζεται: «Τι παλικάρι και τούτο, απ' τους καλύτερους λεβέντες που έκαναν το πέρασμά τους από αυτό εδώ το πολυσύχναστο πεζοδρόμιο».

Δεν πρόλαβε να φέρει κάτι ακόμη στον νου της, και με μια κίνηση που φανέρωνε ευγένεια και ανθρωπιά, ο νέος ακούμπησε ένα κέρμα στο μεταλλικό δοχείο της. Ένα «ευχαριστώ λεβέντη μου» ήταν το αντίτιμο για τον πολιτισμένο τρόπο του νεαρού φοιτητή.

Το, με αποκρυσταλλωμένο τον θαυμασμό βλέμμα της ζητιάνας, ακολουθεί το κυπαρισσένιο κορμί, ώσπου χάνεται στο βάθος του πλημμυρισμένου από λογής-λογής ανθρώπους δρόμου.

Η κυρά Ευτυχία, από το χωριό Φούρκα της Ηπείρου, είναι μόνη κι έρημη μέσα στον κόσμο, αφού η μοίρα έτσι της το είχε γραμμένο, έτσι το ριζικό της το ήθελε. Τα ορμητικά νερά ενός φουρτουνιασμένου ποταμού, την υποχρέωσαν

να μείνει χωρίς τον άντρα της, με μόνη της ελπίδα το έμβρυο που μέσα της μεγάλωνε, μα ένα δεύτερο χτύπημα της έκοψε για πάντα τα φτερά και της έσβησε το χαμόγελο από τα χείλη της.

Ήταν πέντε ημερών λεχώνα, όταν μιά νεαρή νοσοκόμα της κλινικής, με τρεμουλιαστά τη φωνή και τα χείλη της και με σταυρωμένα τα χέρια στο στήθος της, της έφερε το οδυνηρό εκείνο μαντάτο. «Λυπάμαι κυρία Ευτυχία, μα το αγγελούδι σας δεν ζει πια. Έχασε τη μάχη με την αρρώστια του». Η μαχαιριά που ένοιωσε στο στήθος της ήταν αγιάτρευτη και ποτέ της δεν κατάφερε να την επουλώσει. Κλείστηκε μονάχη στον κόσμο της, χάθηκε από μέσα της η χαρά, ένα ολόμαυρο πέπλο κάλυψε το ασθενικό πρόσωπό της. Μα δεν ήταν μόνον ετούτα. Ένα εγκεφαλικό που αργότερα έπαθε, της αχρήστεψε το δεξί της το χέρι και άντε τώρα να βρει δουλειά για να ζήσει, έτσι όπως κατάντησε.

Πέρασε καιρός, πέθανε κι ένας ξάδελφός της που κάπου-κάπου τη βοήθαγε, και τώρα εντελώς μόνη, βρέθηκε να ζητιανεύει στην πρωτεύουσα, αφού η αδιάφορη πολιτεία δεν της έδωσε τη βοήθεια που θα έπρεπε. Ευτυχώς που υπάρχουν και αυτοί, που μέσα τους κατοικούν ακόμη ανθρώπινα ένστικτα, ευτυχώς που ακόμη δεν χάθηκε απ' όλους η αγάπη και η συμπόνια για το συνάνθρωπο. Με τούτα τα φιλοδωρήματα μπορεί η κυρά Ευτυχία και τα βγάζει πέρα, βάζει μια μπουκιά ψωμί στο στόμα της. Ο Διονύσης, μόνιμος αρωγός της, ποτέ του δεν την ξέχασε.

Η Μαρίνα, συμφοιτήτριά του στο Πανεπιστήμιο και γειτόνισσά του, η πιο ταπεινή κοπέλα της γειτονιάς, που όλοι έχουν να κάνουν με τον αδαμάντινο χαρακτήρα της, δεν κατάφερε να αντισταθεί στο κάλεσμα του αγγελόμορφου

Διονύση και έτσι, δεν άργησε να τον συνοδεύει και να νοιώθει υπερήφανη στο πλάι του. Ένα αίσθημα ικανοποίησης ένοιωσε η κυρά Ευτυχία, όταν για πρώτη φορά το παγκαλόμορφο αυτό ζευγάρι πέρασε από μπροστά της, λες και είχε και αυτή δώσει τη συγκατάθεσή της για την εκλεκτή του Άδωνη Διονύση, που σαν ένας αστραφερός ήλιος στεκότανε δίπλα του.

Για μήνες ολόκληρους, ούτε τις νύχτες δεν τους έχανε από τα μάτια της. Η οπτασία τους μόνιμη θέση απέκτησε στο βλέμμα της φαντασίας της. Ακόμη και όταν έκλειναν τα σχολεία και από μπροστά της δεν πέρναγαν, η κυρά Ευτυχία ένοιωθε από δίπλα της το θρόισμα από το λεβέντικο περπάτημά τους.

Μα πόσο γρήγορα περνούν οι καιροί, χωρίς να το καταλάβουν οι άνθρωποι!

Κοντεύουν να τελειώσουν τις σπουδές τους τα παιδιά και η κυρά Ευτυχία, ακόμη εκεί στη θέση της, πόσα χρόνια άραγε να χρειάζονται για τη δική της αποφοίτηση από το Πανεπιστήμιο της περιθωριακής και γεμάτης βάσανα ζωής της; Έχει λεχθεί απ' τους προγόνους μας, πως, όταν γεννιέται ο άνθρωπος, εκεί δίπλα του περιμένουν οι θεές της τύχης, που θα του καθορίσουν την πορεία στα χρόνια της ζήσης του. Ε! Όταν ήρθε στον κόσμο η κυρά Ευτυχία, όταν για πρώτη φορά το οξυγόνο εισχώρησε στο αίμα της, οι τρεις αυτές θεές μάλλον θα είχαν αρπαχτεί μεταξύ τους και ξέσπασαν πάνω στο ανήμπορο να αντιδράσει νεογέννητο και όλα τα κακά στο κορμάκι του, του εφόρτωσαν. Μα πώς να μην τα πιστεύει ετούτα ο άνθρωπος; πώς να μην γίνει υπέρμαχος των λαϊκών παραδόσεων;

Έχει περάσει το χρονικό διάστημα των σπουδών και οι δύο καλοσυνάτες υπάρξεις, φεύγουν από το σπίτι του Διονύση και κατευθύνονται στο λεωφορείο, που θα τους μεταφέρει στο Πανεπιστήμιο, όπου θα δώσουν τον όρκο του πατέρα της Ιατρικής, Ιπποκράτη, και θα παραλάβουν τα πτυχία τους.

Κάτω από το τεράστιο κτίριο, έχει μαζευτεί πολύς κόσμος και ένα ασθενοφόρο, με τις σειρήνες σε διαρκή λειτουργία, ακούγεται για να έρχεται. Με γοργό βήμα και οι δύο σπουδαίοι νέοι, βρίσκονται στο σημείο του συγκεντρωμένου πλήθους, μα τι να δουν! Η κυρά Ευτυχία, πλημμυρισμένη στα αίματα και σωριασμένη στο πεζοδρόμιο, και δίπλα της ένα κρύσταλλο, ποιος ξέρει από ποιόν όροφο θα έπεσε και, αφού χτύπησε στο πεζοδρόμιο, ένα κομμάτι του επάνω της καρφώθηκε.

«Ένα γιατρό, ένα γιατρό», ακούστηκε να φωνάζει ένας κύριος και άλλοι πολλοί επανέλαβαν. Με αστραπιαίες κινήσεις, ο Διονύσης σταμάτησε την αιμορραγία από το αριστερό μέρος του λαιμού της και στα χέρια του, για την μεταφορά της στο ασθενοφόρο, την έπιασε. Η κοπέλα ακολούθησε από δίπλα τους και γρήγορα χώθηκε και αυτή μαζί τους στο ασθενοφόρο και, προσφέροντας ό,τι μπορούσε, για το νοσοκομείο με ταχύτητα ξεκίνησαν.

Η κυρά Ευτυχία, με το βλέμμα της καρφωμένο στο πρόσωπο της μικρής γιατρίνας, έφερε κάτι στο νου της και με μιάς έσβησαν όλα από τα μάτια της και κρύος ιδρώτας έλουσε το πάντα χλωμό προσωπάκι της. Όταν συνήλθε, είχαν ήδη φτάσει στα εξωτερικά ιατρεία για την περιποίηση της προσωρινά δεμένης πληγής της. Αφού της πρόσφεραν τις πρώτες βοήθειες, σε έναν θάλαμο του νοσοκομείου, στο

δεύτερο όροφο, την μετέφεραν, και ο Διονύσης με τη Μαρίνα την αποχαιρέτησαν και έφυγαν βιαστικά για το Πανεπιστήμιο.

Γιατροί και οι δύο τους πλέον και με τη βούλα, την άλλη μέρα, με διάφορα δώρα στα χέρια τους, επισκέφθηκαν την άτυχη γυναίκα και για πολλή ώρα μαζί της κουβέντιασαν. Η περιγραφή της πολυτάραχης ζωής της, ένα αίσθημα ευθύνης τους δημιούργησε μέσα στον γεμάτο ανθρώπινα αισθήματα κόσμο τους.

«Κάτι πρέπει να κάνουμε», είπε σε κάποια στιγμή το παλικάρι.

«Βεβαίως», συμπλήρωσε η κοπέλα.

Έγραψε τα στοιχεία της γυναίκας ο Διονύσης, της χάρισε μια τρυφερή ματιά και αφού την αποχαιρέτησαν, διέσχισαν το διάδρομο και μπήκαν στο ασανσέρ για την επιστροφή τους στα σπίτια τους.

Δεν πέρασαν ούτε δέκα ημέρες, που η απροστάτευτη, από θεούς και κράτος γυναίκα, βρέθηκε σε ένα ίδρυμα, όπου εκεί θα μπορούσε να ξεκουράσει λίγο το σώμα της, να νοιώσει κι ετούτη την ύπαρξη της απούσας μέχρι στιγμής πολιτείας. Και θα τα αισθανθεί όλα αυτά, χάριν των δύο φιλεύσπλαχνων παιδιών, που έτυχε να περνούν από μπροστά της την ώρα του ατυχήματος.

Ευτυχία Ευτυχιάδου, γράφει η ταυτότητα της γυναίκας, μα σε πόσο μεγάλη πλάνη υπέπεσε ο άνθρωπος που το όνομα ετούτο της έδωσε, τι μεγάλη κοροϊδία, να κουβαλάει μαζί της ένα τόσο ψεύτικο στοιχείο;

Δεκατρείς ημέρες έχουν περάσει και η κυρά Ευτυχία ακόμη δεν θέλει να πιστέψει σ' αυτό, που άλλαξε την μέχρι τώρα δύστυχη ζωή της.

Δύο και μισή η ώρα και το προσωπικό του ιδρύματος ετοιμάζεται να αποχωρήσει και άλλοι τώρα θα έλθουν στις θέσεις τους. Ένα αστικό λεωφορείο σταματά λίγο πιο πέρα από το ίδρυμα και μια κατάξανθη, ψηλή νοσοκόμα, η Κρινιώ, που τα μαλλιά της αφήνονται σαν φουσκωμένα ποτάμια στις πλάτες της, διασχίζει κάθετα και προσεκτικά το δρόμο και μπαίνει στο κτίριο. Ήταν η πρώτη μέρα της επιστροφής της από την εικοσαήμερη άδειά της. Βάζει την κατάλευκη ποδιά της και κατευθύνεται στο γραφείο για την ανάληψη των καθηκόντων της.

Ευτυχία Ευτυχιάδου, γράφει ένας μικρός φάκελος, επάνω στο ολόλευκο μάρμαρο, και ένα ακούσιο τίναγμα κάνει το σώμα της. Ο νους της την έστειλε πολλά χρόνια πίσω στο παρελθόν και στο θάλαμο μιάς κλινικής στα Γιάννενα με τρεις λεχώνες γυναίκες, που ετότε εργαζόταν εκεί, την έμπασε. Πάγωσε προς στιγμήν η γυναίκα και το χρώμα του θανάτου πήρε το πεντακάθαρο πρόσωπό της. Προσπάθησε να συνέλθει και, όταν τα κατάφερε, άνοιξε τον κατάλογο με τα ονόματα των νέων τροφίμων του ιδρύματος και ένα δεύτερο τράνταγμα ένοιωσε στο σώμα της.

Ευτυχία Ευτυχιάδου, Θάλαμος 55, έγραφε το χαρτί και το χωριό Φούρκα Ιωαννίνων ο τόπος καταγωγής της. Με βήμα γρήγορο, αλλά ασταθές, μπαίνει στο θάλαμο 55, μα τίποτα δεν της θύμισαν τα πρόσωπα, που εκείνη την ώρα μπροστά της βρισκόντουσαν. Η σκηνή που επακολούθησε, για τους μη έχοντες άριστη καρδιακή λειτουργία, δεν θα ήταν κατάλληλη.

«Τι κακό μαντάτο, να μου ξανάφερες, Κρινιώ;» της λει η κυρά Ευτυχία και σωριάζεται στο πάτωμα.

Τι είχε γίνει: η Κρινιώ ήταν η νοσοκόμα, που είχε φέρει το κακό εκείνο μαντάτο στη λεχώνα ετότε Ευτυχία, ότι το νεογέννητο παιδί της δεν ζούσε πια, και η κυρά Ευτυχία σήμερα την αναγνώρισε. Η Κρινιώ, πού να γνωρίσει τη δύστυχη Ευτυχία, που άσπρη μέρα δεν είχε δει καθ' όλη τη διάρκεια της ζωής της; Συνήλθε η γερόντισσα, ηρέμησαν τα πράγματα, μα η Κρινιώ, ένα σφίξιμο είχε στην ψυχή της. Μιά ενοχή ένοιωθε μέσα της και ήθελε να την αποβάλλει. Οι Ερινύες την αναστάτωναν. Η Κρινιώ κάτι γνώριζε. Κάτι ήξερε και που αυτό το κάτι δεν ήταν καθόλου ασήμαντο.

«Φέρω ή δεν φέρω ευθύνη;» ξανασυλλογιζόταν.

«Φέρεις και παραφέρεις», της απαντούσε η βροντερή φωνή της συνείδησης.

Σχεδόν κάθε Σάββατο, ο Διονύσης και η Μαρίνα επισκεπτόντουσαν τη συμπαθητική και καλοσυνάτη γυναίκα, γιατί είχαν ένα συναισθηματικό δέσιμο αποκτήσε μαζί της, την είχαν πολύ αγαπήσει και εκείνη τους λάτρευε. Πέρασαν πολλές ημέρες, ώσπου η προϊσταμένη Κρινιώ πήρε την απόφαση. Θα αποκάλυπτε το επτασφράγιστο εκείνο μυστικό στα παιδιά, για να ξαλαφρώσει λίγο από τις τύψεις της, να διώξει την ενοχή από πάνω της. Περίμενε πως και πως, να περάσουν οι μέρες για να έλθει το Σάββατο. Κάποιο εμπόδιο, όμως, δεν επιτρέπει στο Διονύση και στη Μαρίνα να έλθουν στο ίδρυμα και η Κρινιώ που το έχει πάρει απόφαση πλέον, όλο και νοιώθει να μεγαλώνει η αγωνία της. Θέλει να απαλλαγεί απ' το βάρος, που μετά την αναπάντευχη συνάντησή της με την κυρά Ευτυχία της

έχει γίνει αβάσταχτο, θέλει να το αποδιώξει γρήγορα από κοντά της.

Τον καιρό εκείνο, ένα μεγάλο σκάνδαλο είχε αποκαλυφθεί και είχε πάρει τρομακτικές διαστάσεις στη χώρα. Μια σπείρα ασυνείδητων, πριν πολλά χρόνια, είχε οργανώσει μιά πρωτότυπη και πολύ κερδοφόρα επιχείρηση. Νεογέννητα παιδάκια σε διάφορες κλινικές, παρουσιάζονταν βαριά άρρωστα στους αφελείς γονείς τους, που στο τέλος έχαναν δήθεν τη μάχη με την αρρώστια τους και πέθαιναν. Στην πραγματικότητα όμως, τα παιδιά ούτε άρρωστα ήταν, ούτε πέθαιναν, μα μοσχοπουλιόνταν στους μη έχοντες την τύχη να αποκτήσουν δικά τους παιδιά, και οι έμποροι σήκωναν πολυκατοικίες και αγόραζαν πολυτελή αυτοκίνητα και κότερα.

Μια ομάδα ευσυνείδητων δικηγόρων, αποφάσισε να κάνει μια έρευνα πάνω σ' αυτό το πολύ φλέγον κοινωνικό ζήτημα. Ξεκίνησαν τον αγώνα και άρχισαν να συλλέγουν πληροφορίες από διάφορους ανθρώπους που είχαν ενδείξεις ή αποδείξεις για τούτο εδώ, το άκρως απάνθρωπο γεγονός, που αντιβαίνει κάθε ηθική και προκαλεί συγκλονισμό και αγανάκτηση.

Σάββατο απόγευμα, και ο Διονύσης με τη Μαρίνα μπαίνουν στο ίδρυμα και κατευθύνονται στο δωμάτιο με το νούμερο 55, όπου η κυρά Ευτυχία πώς και πώς τους περίμενε. Της Κρινιώς η αδρεναλίνη έχει υπερβεί τα ανώτερα όριά της και η πορεία της αγγίζει τ' ανώτατα. Μπαίνει στο δωμάτιο 55 και ζητά από τα παιδιά, να αφιερώσουν μαζί της λίγο απ' το χρόνο τους. Πότε ξαναγύρισε στο γραφείο της, δεν κατάλαβε, αφού είχε χάσει την επαφή με τα γύρω της και ο χρόνος για εκείνη είχε κολλήσει στη θέση του. Τα χείλη της έπαιζαν με

έναν ακανόνιστο ρυθμό και δυσκολεύτηκε να αρθρώσει τις πρώτες κουβέντες της. Αφού ρώτησε τα παιδιά για τη σχέση τους και για το βαθμό συγγενειάς τους με την προστατευομένη τους γυναίκα, τους διηγήθηκε:

«Πριν από χρόνια, δούλευα σε μια μαιευτική κλινική στα Γιάννενα. Εκεί, ήρθε και η Ευτυχία, με την ελπίδα οι γιατροί να την βοηθήσουν να φέρει στον κόσμο το ήδη χωρίς πατέρα παιδάκι της. Έτσι και έγινε. Στις οκτώ η ώρα το πρωί, Σάββατο, γεννήθηκε το παιδί, ένα πανέμορφο, θυμάμαι, κατάξανθο αγγελούδι. Κατά το μεσημέρι, ο γιατρός με φώναξε στο γραφείο του. ‘Να ετοιμάσεις, μου λει, το μωρό της Ευτυχιάδου, γιατί κάτι σοβαρό παρουσίασε η υγεία του, να το μεταφέρει ο Νικήτας (βοηθός του) στο νοσοκομείο, για καλύτερα’. Ετοίμασα το παιδάκι, το πήρε ο γιατρός κι έφυγε. Τη Δευτέρα, μου είπαν πως η κατάστασή του χειροτέρευσε. Ε! Την Πέμπτη με ειδοποίησαν ότι το μικρό επέθανε. Το πίστεψα!

Αργότερα, όμως, πέθανε και άλλο παιδάκι και ακολούθησε και τρίτο.

Κάτι πέρασε απ’ το μυαλό μου, μα δεν ήμουν και σίγουρη. Σ’ ένα χρόνο, όμως, τα παιδάκια έγιναν εννέα. Ήταν, θυμάμαι, της Παναγίας ανήμερα, που με κάλεσε ξανά ο γιατρός στο γραφείο του. Κάθισα ακριβώς απέναντί του σε μία πολυθρόνα και κουβεντιάζαμε. Κάποια στιγμή, χτύπησε το τηλέφωνο. Μιλούσε αινιγματικά και με παρακάλεσε να του κάνω έναν καφέ, όχι βέβαια γιατί τον ήθελε, αλλά για να αποσυρθώ από το γραφείο του. Βγήκα έξω, έκλεισα τη πόρτα, μα του την έστησα. Άκουσα όλη σχεδόν τη συζήτηση. Αυτό που ποτέ μου δεν θα ξεχάσω, ήταν όταν είπε στο συνομιλητή

του ετούτο: 'Μόνο χαρτονομίσματα και σε δολάρια, με κατάλαβες;'

Του έφτιαξα τον καφέ και, όταν του τον έφερα, ο γιατρός έλαμπε από την χαρά του, λαμποκοπούσαν τα μάτια του. 'Κάθισε', μου λει και σηκώθηκε από τη θέση του. Άρχισε να μου μιλάει για τα μάτια μου, για τα μαλλιά μου και για τα χέρια μου. Η αλήθεια είναι, πως και εμένα εκείνος με συγκινούσε, μου άρεσε.

Σε λίγο καιρό, έγινα ερωμένη του. Ένα βράδυ, που είχε πιει λίγο περισσότερο, μου μίλησε. Μου αποκάλυψε το σατανικό σχέδιο της αγοραπωλησίας των παιδιών και μου είπε πως θα γινόμευ και γυναίκα του.

Τον τελευταίο καιρό, με αγαπούσε παράφορα, μα και εγώ δεν το κρύβω, τον λάτρευα. Τον άλλο χρόνο, όμως, τι σύμπτωση! Ανήμερα της Παναγίας, σκοτώθηκε. Ποτέ μου δεν μίλησα. Αλλά και σε ποιόν να το έλεγα; Το μπελά μου θα έβρισκα».

Όση ώρα μιλούσε η προϊσταμένη, σαν μαρμάρια αγάλματα τα παιδιά την κοίταζαν. Αποφάσισαν να επικοινωνήσουν με την ομάδα των δικηγόρων και σε λίγες ημέρες άρχισε η έρευνα. Η κυρά Ευτυχία, ακόμη δεν γνώριζε τίποτα. Όταν η έρευνα πήρε το δρόμο της και φάνηκαν κάποια σημάδια στον ορίζοντα, της το είπανε.

Τρελάθηκε η γυναίκα! Έχασε τον ύπνο της, για καιρό δεν έκλεινε τα μάτια της. Προσευχότανε. Γονάτιζε μπροστά στο εικόνισμα και ξέχναγε να ορθώσει το σώμα της. Πέρασαν δύο χρόνια, χωρίς αποτέλεσμα.

Ο Διονύσης πήγε στο στρατό, στο Μεγάλο Πεύκο, στα αλεξίπτωτα και η Μαρίνα έκανε το αγροτικό της στη Λιβαδειά, μα ποτέ τους δεν την λησμόνησαν.

Κοντεύουν Χριστούγεννα, και ο Διονύσης με τη Μαρίνα βρίσκονται στο σπίτι του. Χτύπησε το τηλέφωνο και κάποιος κύριος ζήτησε να μιλήσει με το Διονύση. Αυτό που έγινε εκείνη την ώρα, ήταν, πέρα από κάθε προσδοκία, ήταν κεραυνός κατακαλόκαιρα. Είχε βρεθεί το παιδί της Ευτυχίας και τους ειδοποίησαν.

«Περάστε απ' το γραφείο», του είπε ο άνθρωπος.

Αγκαλιάστηκαν τα δύο παιδιά και ξέσπασαν σε αναφιλητά από τη συγκίνηση.

«Εγώ θα της μιλήσω», είπε ο Διονύσης.

«Όχι, εγώ», συμπλήρωσε η Μαρίνα.

«Μα τι δώρο είναι κι ετούτο που θα της κάνουμε», ξαναείπαν με μια φωνή και τα δυό τους.

Από τη μεγάλη χαρά που ένοιωσαν και για να μεταφέρουν το χαρμόσυνο ετούτο γεγονός στην κυρά Ευτυχία όσο το δυνατόν γρηγορότερα, προτίμησαν να επισκεφθούν πρώτα το ίδρυμα και έπειτα θα πήγαιναν στο γραφείο του δικηγόρου.

Πότε έφτασαν εκεί, ούτε που το κατάλαβαν. Σχεδόν τρέχοντας μπήκαν στο ίδρυμα και, ασθμαίνοντας, έφτασαν στο δωμάτιο 55. Η κυρά Ευτυχία κοιμόταν, μα δεν την ξύπνησαν. Έμειναν από πάνω της. Κάρφωσαν τα βλέμματά τους στο πρόσωπό της και περίμεναν. Καρτερούσαν να ξυπνήσει από μόνη της. Ήταν απόγευμα.

Πέρασε αρκετή ώρα, μα τίποτα. Φοβήθηκαν. Η ανάσα της ανύπαρκτη. Και ξάφνου, ένα τίναγμα της και τα χέρια της αγκάλιασαν τον αέρα, και η λέξη «παιδί μου» συντάραξε το ίδρυμα. Άνοιξε τα μάτια της και ένα τρομώδες αίσθημα την κυρίευσε. Έσφιξε με δύναμη των παιδιών τα χέρια και δεν μπορούσε να συνέλθει από τα κλάματα. Τους διηγήθηκε το όνειρο. Είχε βρεθεί το παιδί της, η κόρη της. Μα που να ήξερε, σε λίγο τι θα άκουγε! Κοιτάχτηκαν τα δύο παιδιά και η Μαρίνα ετοιμάστηκε να της μιλήσει. Την κοίταξε βαθιά μέσα στα μάτια της, της χάρησε με τρυφερότητα το μέτωπό της και της είπε:

«Η κόρη σας δεν βρέθηκε μονάχα σαν όνειρο, μα σύντομα θα είναι μαζί σας».

«Δηλαδή;» ρώτησε με λαχτάρα η γυναίκα.

«Βρέθηκε», συμπλήρωσε ο Διονύσης.

«Πού, τότε, πώς», ξαναρώτησε η κυρά Ευτυχία.

«Σε λίγο θα ξέρουμε», της είπαν τα παιδιά, «θα μας πουν οι δικηγόροι».

Η κυρά Ευτυχία τους παρακάλεσε να την πάρουν μαζί τους. Έτσι και έκαναν.

Μπήκαν στο αυτοκίνητο και προχώρησαν. Βλέπει μια ξανθιά κυρία να περπατάει στο δρόμο η κυρά Ευτυχία και συλλογίζεται: «Λες να είναι η κόρη μου;» Πιο πέρα, άλλη. «Μήπως ετούτη;»

Σε ένα φανάρι, σταματά από δίπλα τους ένα σκαθάρι. Οδηγός του, μία λεπτοκαμωμένη, ολόξανθη γυναίκα, που από ένστικτο κοίταζε στα μάτια την ανήσυχη κυρά Ευτυχία. Τέτοιες στιγμές, δεν μπορείς να τιθασεύσεις και τον ισχυρότερο

χαρακτήρα. Σε τέτοιες περιπτώσεις, τα πάντα καθορίζονται από μόνα τους. Ανοίγει το παράθυρο η γυναίκα και ρωτάει τη σοφερίνα:

«Πώς σε λένε, κοπέλα μου;»

«Ματίνα», απαντάει εκείνη και έφυγε, αφού άναψε το πράσινο.

Μα και αλλιώς να την έλεγαν, τι θα άλλαζε; Μήπως ήξερε η άμοιρη το όνομα του παιδιού της; Σε λίγο, θα μάθαινε. Σε λίγο, θα γνώριζαν όλοι τους. Μα είναι και σίγουρο ετούτο; Έχουν δρόμο ακόμη. Πού ξέρεις, τι μπορεί να τους επιφυλάσσει η μοίρα τους. Προχωρούν. Δεν προλαβαίνουν να διανύσουν πεντακόσια μέτρα, κι ένας ασυνείδητος οδηγός παραβιάζει το στοπ και σαν βολίδα κατευθύνεται πάνω τους. Ένας επιδέξιος, όμως, χειρισμός του Διονύση, αποφεύγει τη σύγκρουση.

Φτάνουν έξω από τα γραφεία των δικηγόρων και σταματούν. Παρκάρουν και ανεβαίνουν. Μπαίνουν κατευθείαν στο γραφείο του δικηγόρου που τους είχε τηλεφωνήσει και κάθονται. Μια τρομαχτική στιγμή πλησιάζει. Ο δικηγόρος πιάνει στα χέρια του έναν κατακόκκινο φάκελο και τον ανοίγει. Η ανυπόμονη Ευτυχία, με το βλέμμα της, έχει εξουδετερώσει το κρανίο του δικηγόρου και έχει χωθεί ολόκληρη στο κέντρο ελέγχου της φωνής του. Θέλει από εκεί, μόνη της να ξεκολλήσει την είδηση, βιάζεται να μάθει για το παιδί της.

«Δήμητρα λένε την κόρη σας και Διαμαντής Στεφάνου του Ηλία το όνομα του θετού της πατέρα», τους λει ο δικηγόρος.

Ένας κεραυνός χτύπησε τη μικρή γιατρίνα, μα όταν συνήλθε, ξέσπασε σε λυγμούς και αγκάλιασε τη γιαγιά της.

Nεφέλη

Ιούλιος του 1974 και τα στρατεύματα του απολίτιστου πρωθυπουργού Ετζεβίτ της αγεώργητης Τουρκίας, εισβάλλουν στην Κύπρο και δείχνουν τα κτηνώδη ένστικτα που κατοικούνε στις ψυχές τους.

Πέντε Τούρκοι στρατιώτες φτάνουν σαν λυσσασμένες ύαινες στο χωριό Γιαλούσα και αρχίζουν τις απάνθρωπες και ζωώδεις πράξεις τους, τη στιγμή που άλλοι λαοί μάχονται για την καλύτερευση της ζωής των ζώων και προσφεύγουν και στη δικαιοσύνη ακόμη, για ένα καλό αποτέλεσμα.

Μια μαυροφόρα, γύρω στα 40, ψηλόλιγνη, ομορφογυναίκα, παρά τις έντονες παρακλήσεις της, πέφτει θύμα βιασμού του εξαγριωμένου σκύλου, λοχία Μουχτάρ, και ένα δεκατριάχρονο, μελαψό κοριτσάκι, η Νεφέλη, η κόρη της, σκυμμένο πάνω στα δυό του γόνατα, κρύβει το πρόσωπό του μπρος στο φρικιαστικό εκείνο θέαμα.

Ένας δεκανέας, ποιος ξέρει τι τον δίδαξαν οι δάσκαλοί του, το παίρνει χαμπάρι και ορμά κατ' επάνω του.

Ουρλιάζει η μάνα για το παιδί της, εκλιπαρεί για το σπλάχνο της, μα ο σκυλάνθρωπος δεκανέας, μέχρι να πεις τρία, του αφαιρεί τα ολομέταξα ρουχαλάκια του.

Οι άλλοι στρατιώτες περιμένουν να έρθει η σειρά τους...

Ένας Έλληνας, έφεδρος Ανθυπολοχαγός Καταδρομέας, ο Ανδρέας Σάλτος, που εκείνη τη στιγμή έπεσε με το αλεξίπτωτο, ακούει τα ουρλιαχτά των γυναικών και με τη λόγχη του τους βάζει στο κυνήγι. Στη στιγμή, χάθηκαν οι «άνδρες»

από τα μάτια του, χωρίς ο απάνθρωπος αρχηγός τους λοχίας, να προλάβει να μαζέψει το παντελόνι του.

Έτσι μισοφορεμένο και κρατώντας το με το ένα του χέρι, χάθηκε σε ένα σοκάκι ο άνανδρος.

Ευτυχώς που ο ασελγής δεκανέας δεν πρόλαβε να ατιμάσει την Ελληνο-Κύπρια, πανέμορφη Νεφέλη.

Σε λίγο ήρθαν κι άλλοι Έλληνες φαντάροι κι έτσι το χωριό απαλλάχτηκε από όλους τους Τούρκους στρατιώτες που κακώς εκεί βρισκόντουσαν.

Ο καταδρομέας, Ανδρέας Σάλτος, με την ταπεινωμένη γυναίκα και την μικρή Νεφέλη, την κόρη της, με την αποτρόπαιη αυτή σκηνή αποτυπωμένη στη μνήμη τους, ούτε που ξαναβρέθηκαν.

Ένας μικρός σταυρός όμως, που βρισκόταν κρεμασμένος στο λαιμό της μικρής με το όνομά της, παρά τις επίμονες αρνήσεις του καταδρομέα σωτήρα της, κρεμάστηκε στο δασύτριχο στήθος του.

Έτσι, από τα βάθη της καρδιάς της, για ενθύμιο.

Το χωριό εκείνο όμως, τον Αύγουστο, οι Τουρκικές δυνάμεις με την βοήθεια άλλων το κυρίευσαν. Όλοι οι κάτοικοι πρόλαβαν κι έφυγαν από τα σπίτια τους, πριν «γευτούν» τη συμπεριφορά των επιδρομέων – Ούννων του «πολιτισμένου» αιώνα μας.

Ο Ανδρέας δε γύρισε στην Ελλάδα, γιατί ο διοικητής της μονάδας του, Λούης Ιωαννίδης, τον κράτησε στο νησί και προσωπικό φρουρό του Μακάριου τον τοποθέτησε.

Η Νεφέλη με την οικογένειά της, για πολύ καιρό έμεινε σ' ένα σχολείο στο διπλανό χωριό και αργότερα, σ' ένα υπόγειο που τους παρεχώρησε κάποιος γνωστός τους γέροντας.

Δεν πέρασε όμως και μεγάλο χρονικό διάστημα και η μικρή Νεφέλη βρέθηκε στην Ελλάδα – στη χώρα που, παρά το μικρό της το μέγεθος, μεγάλο ειδικό βάρος έχει το όνομά της – και μια οικογένεια από ένα χωριό της Τρίπολης την φιλοξένησε και ένα με τα παιδιά της την έκανε.

Ο Άγγελος, δεκαέξι χρονών, και η Χρυσούλα, δεκατεσσάρων, στιγμή δεν την άφηναν να μείνει μόνη της. Βρήκε ένα απάνγκιο το ξεριζωμένο παιδάκι.

Φιλότιμο και καλοσυνάτο, μα και άριστη μαθήτρια.

Όταν ηρέμησαν κάπως τα πράγματα στην Κύπρο, οι γονείς της ήλθαν στην Ελλάδα και θέλησαν να πάρουν μαζί τους το κοριτσάκι τους. Δεν τα κατάφεραν όμως, γιατί τα παιδιά είχαν δεθεί τόσο, που ήταν πολύ δύσκολο για να χωρίσουνε.

Είχαν περάσει δυό χρόνια από τον ερχομό της Νεφέλης στην Ελλάδα και ο Άγγελος εκείνη τη χρονιά τελείωσε και το Γυμνάσιο.

Ήταν Δεκαπενταύγουστος και μια ήσυχη νυχτιά που κοιμότανε το παλικάρι, σαν από ένστικτο, κάτι κατάλαβε να υπάρχει από δίπλα του. Άπλωσε το χέρι του για να ανάψει το φως. Πάτησε το διακόπτη, αλλά, τίποτα.

Διακοπή ρεύματος, σκέφτηκε το παιδί και ξανακοιμήθηκε.

Το άλλο βράδυ, τα ίδια.

Το τρίτο όμως, κάτι κατάλαβε και, προσποιούμενο πως κοιμόταν, την έστησε. Η γλυκοπρόσωπη, μικρή Νεφέλη, αφού πρώτα κατέβασε το γενικό διακόπτη, πήγε και κάθισε δίπλα από τον κοιμώμενο δήθεν Άγγελο και με καρφωμένο το βλέμμα της επάνω του, τον «συντρόφευε».

Κάπου – κάπου, άπλωνε το τρυφερό της χέρι πάνω από το μέτωπό του και, χωρίς να το αγγίζει, το «χάιδευε».

Με μισάνοιχτο το ένα του μάτι ο Άγγελος, την κοίταξε.

Αφού πέρασε αρκετή ώρα, πατώντας στα δάχτυλά των ποδιών της η Νεφέλη, άνοιξε σιγά – σιγά την πόρτα και, αφού γύρισε και του έριξε μια τελευταία τρυφερή ματιά, αποσύρθηκε.

Αυτό γινόταν σχεδόν κάθε βράδυ, μα ο Άγγελος δε μίλησε.

Δεν άργησε όμως να μιλήσει η καρδιά του κι έτσι, σιγά – σιγά, την αγάπησε. Κρατήθηκε, και δεν της το φανέρωσε.

Έπλασε όμως μέσα στο κόσμο του, τα δικά του τα όνειρα.

Σφοδρός καβαλάρης καθώς ήταν, σέλωνε το κατακόκκινο, γοργοπόδαρο αλόγο τους και, παίρνοντας μαζί του τη Νεφέλη, ταξίδευαν σε βουνά και σε κάμπους, περπατούσαν σε δάση και σε μακρινούς δρόμους εκάλπαζαν.

Ένα απόγευμα, αφού ετοίμασε το φαρί του, σάλταραν και τα δυό τους στη ράχη του και με φοβερή ταχύτητα ξέσκισαν τα νερά του ποταμού, που έξω από το χωριό επέρναγε. Έφτασαν στο ξωκλήσι του Αϊ-Γιάννη και κάτω από την τεράστια βελανιδιά σταμάτησαν.

Κατέβηκαν και μπήκανε στο ξωκλήσι. Άναψαν τα καντήλια, προσευχήθηκαν – τι τάχα να ζήτησαν και οι δυό τους; - και ξανά στη σέλα του αλόγου ευρέθηκαν.

Πρόσταξε το γοργοκίνητο άτι του ο Άγγελος και, αφού η Νεφέλη αρπάχτηκε, όπως πάντα, από τη μέση του, σαν κεραυνός το αλόγο ανέβηκε στην κορυφή ενός λόφου και σε μια μεγάλη πέτρα πήγαν και κάθισαν.

Αγνάντεψαν για ώρα τον κατακόκκινο ορίζοντα, και σε κάποια στιγμή ο Άγγελος ρώτησε τη Νεφέλη, αν θα ήθελε να ακούσει ένα μικρό παραμύθι που θα της έλεγε.

«Μα και βέβαια», του απαντάει το κορίτσι, «αφού ξέρεις πόσο τα παραμύθια μου αρέσουνε».

«Ήτανε κάποτε», λει ο Άγγελος, «ένα προσφυγόπουλο, που σε ένα φιλόξενο σπίτι καθότανε. Η οικογένεια εκείνη είχε τρία παιδιά, που το ένα από αυτά, το μεγαλύτερο, σε κάποια άλλη χώρα παντρεύτηκε και εκεί από τότε έμενε. Το φιλοξενούμενο κοριτσάκι αγάπησε το γιο της οικογένειας και κάθε βράδυ, που το αγόρι κοιμότανε, πήγαινε σιγά – σιγά στη κάμαρά του και τον «συντρόφευε». Πολλές φορές ήθελε να του χαϊδέψει το πρόσωπο, μα δεν το έκανε, δίσταζε».

Οι σφυγμοί της Νεφέλης άρχισαν να αυξάνονται και τα χείλη της να τρεμοπαίζουν.

«Από τις πολλές φορές όμως», συνεχίζει να διηγείται ο Άγγελος, «το αγόρι κάτι κατάλαβε».

«Και τι έκανε, τι έκανε;» ρώτησε βιαστικά, μα και με τρεμάμενη τη φωνή της η Νεφέλη.

«Την έστησε στην κοπέλα, μέχρι που την ‘έπιασε’», της απαντάει ο Άγγελος.

«Και ύστερα;» ξαναρωτάει με πνιγμένη τη φωνή του το πανέμορφο κοριτσόπουλο.

Γύρισε προς το μέρος της το κεφάλι του ο Άγγελος, της χάρισε ένα αγάπης χαμόγελο, της έσφιξε με δύναμη το χέρι της και στην αγκαλιά του την έφερε. Ο ήλιος, πριν χαθεί ολόκληρος, κρυφοκοίταζε.

Σε κάποια στιγμή ο Άγγελος άρχισε να τραγουδά ένα τραγούδι, που από καιρό είχε γράψει για την Κύπρο και η κοπέλα με έκπληξη τον κοίταζε, θαυμάζοντας την γλυκιά φωνή του, μα και τα πατριωτικά του αισθήματα.

*«... θα δεις κι αυτόν τον Διαμαντή, το μήνυμα να φέρνει
κι όλα τα προσφυγόπουλα, στα σπίτια τους να στέλνει.
Και στου Τροόδου την κορυφή, σημαία θα υψώσει,*

και η Κύπρος τίτλο ήρωα, στον Διαμαντή θα δώσει»1.

Ένας αγνός έρωτας, που μέρα με τη μέρα μεγάλωνε, δεν ήταν κάτι που προκάλεσε τη μεγάλη έκπληξη στους δικούς τους, όταν αργότερα το έμαθαν.

Εκείνο που όλους τους συντάραξε, ήταν πως ο Έλληνας καταδρομέας, Ανδρέας Σάλτος, που γλίτωσε τη Νεφέλη από τα χέρια των Τούρκων βιαστών, ήταν ο αδελφός του Άγγελου και που την ημέρα του γάμου τους, Ανδρέας και η νύφη του τώρα, Νεφέλη, αναγνωρίστηκαν.

Το Τίμημα Του
Λάθους

Ενα τεράστιο σε έκταση δάσος, από άριστης και σπάνιας ποιότητας, γεμάτα ζωντανά έλατα και στο κέντρο ακριβώς, πάνω σ' ένα ηλιόλουστο, σαν τεχνητά φτιαγμένο ύψωμα, χτισμένο το Αμπελάκι.

Δέκα κεράστρες βρύσες, σε διάφορα σημεία του χωριού, τρατάρουν αφιλοκερδώς και με περίσσεια χάρη από τα μισάνοιχτα ασθμαίνοντα λιονταρίσια στόματά τους, χρόνια τώρα, μόνιμους κατοίκους μα και περαστικούς.

Στο μέσον των πεντακάθαρων δρόμων, πρασιές από καταπράσινο πυκνό χορτάρι και αριστερά και δεξιά τους, ποικιλία περιποιημένων λουλουδιών, που το ύψος τους δεν ξεπερνά το ένα μέτρο, μια βυζαντινού ρυθμού, σταυροειδής με τρούλο, μικρή αλλά πανέμορφη εκκλησούλα στο κέντρο του κατάλευκου χωριού, στέλνουν το νου σου σε επουράνιους τόπους ευτυχίας, καθώς τ' αντικρίζεις.

Στην δυτική άκρη του καλαίσθητου και φαντασμαγορικού αυτού μικρού χωριού, ένα υπέροχο γήπεδο ποδοσφαίρου κι ένας ψηλός από πέτρα τοίχος στο ανατολικό μέρος του, εμπόδιο της στρογγυλής θεάς, για να μην χάνεται στο βάθος των καταπράσινων κήπων, που αγόγγυστα και με φιλοτιμία προσφέρουν τα φυσικότερα αγαθά τους.

Τα απογεύματα, φωνές παιδιών που έπαιζαν εκεί , ξεσήκωναν το χωριό και αποδείκνυαν τη ζωντανή και ανέμελη ύπαρξή τους. Φοβεροί γδούποι τράνταζαν τον μαντρότοιχο, προερχόμενοι από τις τρομερές κανονιές του Τάσου, που τα πόδια του θύμιζαν ισχυρότατα πυροβόλα. Δεκαέξι χρονών και

στο ενεργητικό του, έχει δύο διαμελισμένες σε ακανόνιστα σχήματα μπάλες ποδοσφαίρου, τρία τσακισμένα στη ρίζα τους και σωριασμένα στη γη κάθετα δοκάρια και η αλλαγή σχήματος της καγκελόπορτας του κήπου του μπάρμπα-Θανάση, που ήταν δίπλα από τα γκολ-ποστ.

Ο Τάσος, ένα ψηλό καλογυμνασμένο ομορφόπαιδο, με ξανθά ίσια μαλλιά και πράσινα μάτια, ήταν το πιο φιλότιμο και αγαπημένο παιδί του χωριού. Προσφιλής, με μπέσα και αξιοπρέπεια νέος, αθλητής του επί κοντώ και μεγάλος κανονιέρης του ποδοσφαίρου. Τα κορίτσια του χωριού τον είχαν μόνιμα φανταστικό σύντροφό τους, μα καμιά δεν το εκμυστηρευόταν στις άλλες, γιατί όλες τον ήθελαν δικό τους και ζήλευαν, φοβόντουσαν μην τύχει και τον χάσουν...

Όλες είχαν πλαγιάσει δίπλα του, πάντα βέβαια στα όνειρά τους και στη σκέψη τους, γιατί ο Τάσος αγαπούσε τον καιρό εκείνο την Γωγώ και που κανένας δεν το γνώριζε. Ο θάνατος του πατέρα του τον υποχρέωσε να μείνει μόνιμα στο χωριό με τη μητέρα του και τα άλλα δύο μικρότερα αδέρφια του, άξιος και με το παραπάνω προστάτης τους.

Γυρνώντας από το στρατό, παντρεύτηκε την Γωγώ κι αργότερα οι συμπατριώτες του τον τίμησαν με την θέση του Προέδρου του χωριού, που κι αυτός επάξια υπηρέτησε. Η Γωγώ του χάρισε δύο αγόρια, τον Κώστα και τον Ηρακλή.

Ένα πρωινό ο ταχυδρόμος του διπλανού χωριού έφερε ένα χαρτί στον Τάσο, που τον καλούσαν από την στρατολογία να πάει για ένα μήνα μετεκπαίδευση στα νέα όπλα που είχαν αγοράσει ετότε. Παρουσιάζεται στη Θεσσαλονίκη ο Τάσος και μη έχοντας τι να κάνει τα βράδια, μ' έναν φίλο του, τον Αντώνη, που κι εκείνος βρισκόταν εκεί για την ίδια αποστολή,

καταλήγουν σ' ένα μπαρ της οδού Μοναστηρίου και τα πίνουν.

Η Αντιγόνη από την Κέρκυρα, ξανθομάλλα και ελκυστική, τον πλησιάζει και σε λίγο, με δύο ποτά μπροστά τους, ακουμπισμένα πάνω στο μικρό τραπεζάκι, πιάνει την κουβέντα μαζί του και κάθεται. Του εξομολογήθηκε την ιστορία της ζωής της, την πίστεψε και την συμπόνεσε ακόμη ο Τάσος κι αγνός και καθαρός καθώς ήταν, της έδωσε ένα καλό πουρμπουάρ και τράβηξε για το στρατόπεδο.

Το άλλο βράδυ, ξανά ο Τάσος εκεί, τρυφερά κρατούσε στα γόνατά του την Αντιγόνη, που την μια το ποτό στο στόμα του έβαζε, την άλλη ένα γλυκό φιλί τον κερνούσε. Για μερικά βράδια, η Αντιγόνη βρισκόταν στα γόνατα του Τάσου και τις ημέρες μόνιμα στο μυαλό του στριφογύριζε. Δεν άργησε όμως, να έλθει και η ώρα που και οι δύο τους βρέθηκαν σε ένα ξενοδοχείο της Εγνατίας και τον έρωτά τους ξέγνοιαστοι απολάμβαναν.

Η Αντιγόνη σε λίγες μέρες μετακόμισε στην Αλεξανδρούπολη, γιατί το αφεντικό της δεν μπορούσε άλλο να την κρατήσει εκεί, αφού το συμβόλαιο με το γραφείο έτσι έλεγε. Ο έρωτας είχε φουντώσει για τα καλά. Το ιερό, μα πολύ επικίνδυνο αυτό στοιχείο της φύσης, δεν μπόρεσε να κατανικηθεί από τον υποπέσαντα στα δίχτυα του Τάσο, παρά την προσπάθεια που κατέβαλε. Ακολούθησε την Αντιγόνη στην μακρινή Αλεξανδρούπολη.

Η Γωγώ και τα παιδιά στο χωριό, ανυπόμονα καρτερούσαν πώς και πώς την επιστροφή του Τάσου και μάλιστα ο Κώστας με λαχτάρα περίμενε για να δείξει τον έπαινο στον πατέρα του, αφού κι εκείνη τη χρονιά είχε

αριστεύσει. Ένα κακό όνειρο της Γωγώς κάτι της έλεγε πως κάποια συμφορά θα την έβρισκε και ανησυχούσε.

Πέρασε ο καιρός μα ο Τάσος ακόμη να γυρίσει. Είχε χωθεί για τα καλά στην αγκαλιά της Αντιγόνης και πού νου για γυναίκα, μάνα και παιδιά. Ποιος; ο Τάσος! Ο Τάσος το παράδειγμα του χωριού του, το υπόδειγμα! Χάθηκαν τα ίχνη του και μάταια προσπαθούσαν οι δικοί του να τον εύρουν. Ο Τάσος με την Αντιγόνη δεν ζουν πλέον στην Ελλάδα, έχουν μεταναστεύσει στην Δυτική Γερμανία παρέα με την τύχη τους. Εκεί η Αντιγόνη είχε περισσότερη πέραση και θα περνούσαν καλύτερα. Τα παιδιά μεγάλωναν. Πήγαν στο Γυμνάσιο και κάθε χρόνο και οι δυό τους άριστευαν. Η Γωγώ είχε γίνει καθαρίστρια, πλύστρα και πολλές φορές δούλευε και αποκλειστική νοσοκόμα παράλληλα, για να τα βγάζει πέρα στις υποχρεώσεις της. Ο Τάσος, αποκλειστικός υπηρέτης της Αντιγόνης, μέχρι και τα εσώρουχα της έπλενε. Ποιος; ο Τάσος, το πρότυπο του χωριού του, το λεβεντόπαιδο!

Η Γωγώ μεγάλωσε τα παιδιά της, τα σπούδασε και ο Κώστας έγινε γιατρός και ο Ηρακλής πιλότος. Μόνιμα όμως μέσα τους ο πόνος του χαμένου πατέρα τους, δεν έλεγε να τους εγκαταλείψει. Ο μεγάλος κανονιέρης και πιο αγαπητός άνθρωπος της περιοχής του, κουρνιασμένος στην βρώμικη αγκαλιά της Αντιγόνης, δίπλα στα δύσοσμα χνώτα της, καθηλωμένος στα ψεύτικα λόγια και παραμύθια της. Όλα τα κακόφημα μπαρ της Γερμανίας είχε γνωρίσει η Αντιγόνη, όλες τις πληρωμένες αγκαλιές είχε γευτεί.

Ο Τάσος δεν μπορούσε να την απαρνηθεί. Την αγαπούσε παράφορα, τρελαινόταν, πέθαινε για εκείνη. Το ίδιο έδειχνε κι αυτή, ώσπου μια μέρα ο ουρανός γύρισε ανάποδα και ο Τάσος, ενώ τον ήλιο κοίταζε, το φεγγάρι νόμιζε ότι στον

ουρανό καταμεσής κρεμόταν. Η Αντιγόνη τον άφησε κι έφυγε με άλλον κι ευτυχώς που είχε κάτι ψιλά και πέρασε, μέχρι να βρει μια δουλειά για να ζήσει. Πέρασε πολύ άσχημες ημέρες ο Τάσος για πολλά χρόνια, βασανίστηκε, υπέφερε. Βρέθηκε στις υπόγειες στοές του Βελγίου ανθρακωρύχος. Παρήλθαν και τα χρόνια και άρχισε να γερνάει. Κάτι χρήματα, που είχε καταφέρει να συγκεντρώσει, τα έπαιξε στο καζίνο και τα έχασε.

Ένα βράδυ ο Τάσος έγινε πολύ πλούσιος. Είχε καταφέρει να κερδίσει ένα μεγάλο ποσό, μα δεν μπόρεσε να το κρατήσει. Το επόμενο βράδυ το έχασε, δεκάρα δεν του έμεινε.

Στην Ελλάδα, ο μεγάλος του γιος, ο Κώστας, έγραφε τη λαμπρότερη ιατρική ιστορία των τελευταίων γενεών. Είχε καταφέρει να δαμάσει τον καρκίνο και είχε γίνει το φωτεινότερο άστρο του σύμπαντος. Ο πατέρας του έμενε στο σκοτεινότερο υπόγειο της Δυτικής Γερμανίας. Η γυναίκα του Τάσου στο χωριό λάβαινε τιμητικά γράμματα για τον γιο της και ο Τάσος έπαιρνε προσβλητικά σημειώματα, κάτω από την ξεχαρβαλωμένη πόρτα του, για την εξόφληση των καθυστερημένων δόσεων ενοικίου και κοινοχρήστων.

Ο Τάσος έμαθε το σπουδαιότατο αυτό επιστημονικό επίτευγμα του γιου του και για μια στιγμή έχασε τα λογικά του, το φως του έσβησε και με μιας σωριάστηκε στο έδαφος. Ο Κώστας, βαθιά μέσα του, είχε μια προαισθηση. Πίστευε ότι κάποια μέρα θα συναντούσε τον πατέρα του. Είχε καλό ψυχικό κόσμο το παιδί και πονούσε πολύ γι' αυτό που τους είχε η μοίρα επιφυλάξει. Ο Ηρακλής, πολλές φορές έκλαιγε για τον χαμό του προσάτη τους. Η Γωγώ τον αγαπούσε ακόμη, τα βράδια στριφογύριζε στο μυαλό της, έβλεπε την οπτασία του. Πολλές φορές πεταγόταν από τον ύπνο της, στ' αυτιά της ακόμα ηχούσαν τα λόγια του.

Μια βραδιά, γονατιστός ο Κώστας μπροστά στο εικόνισμα, παρακαλούσε τον Θεό να φέρει πίσω τον πατέρα του και έλεγε: «Θεέ μου, εγώ έσωσα την ανθρωπότητα από την φοβερή μάστιγα, τον καρκίνο, που τόσα χρόνια έλιωνε σαν το κερι και θέριζε τους ανθρώπους, κάνε κι εσύ για 'μένα κάτι. Φέρε πίσω τον πατέρα μου».

Τον είδε η μητέρα του, μα δεν του μίλησε. Γύρισε πίσω και κλείστηκε στην αδειανή και κατάμαυρη από τον πόνο κάμαρά της. Ο Κώστας είχε γεμίσει τους τοίχους του γραφείου του με τιμητικά διπλώματα και καθημερινώς καινούργια του έστελναν. Ο Τάσος μάζευε αποκόμματα εφημερίδων, που έγραφαν για τα επιτεύγματα του σωτήρα της ανθρωπότητας, του παιδιού του. Σε φοβερό δίλημμα βρίσκεται κάποια στιγμή ο Τάσος. Θέλει να γυρίσει στην πατρίδα του, κοντά στη δοξασμένη από το μεγάλο κατόρθωμα του γιου του οικογένειά του. Δίπλα στον μεγάλο θρύλο του σπιτιού του, στο σπλάχνο του που έσωσε και θα σώζει από την αγιάτρευτη ως τώρα αρρώστια την ανθρωπότητα.

Έφερνε στον νου του το υπέροχο και πανοραμικό χωριό του. Μερώνυχτα έσπαγε το κεφάλι του, καθόλου δεν κοιμόταν, δεν έβρισκε την ησυχία του. Πάνω στην μεγάλη κρίση που πέρναγε, έμαθε ότι ο γιος του ο Κώστας θα 'ρχόταν στην Γερμανία καλεσμένος από την Κυβέρνηση κι έπεσε σε μεγάλη συλλόγιση. Θα πάω, λει στον εαυτό του, να τον δω κι ό,τι θέλει ας γίνει.

Σ' ένα μεγάλο ξενοδοχείο της Βόννης και μπροστά από δεκάδες επιστήμονες και αμέτρητες κάμερες και μικρόφωνα, ένας ομορφάντρας ξανθομάλλης, σαν κυπαρίσσι όρθιος, ετοιμάζεται να τους μιλήσει. Το κτίριο, περικυκλωμένο και φρουρούμενο από αμέτρητους αστυνομικούς, δεν είναι εύκολο

να το πλησιάσει ο Τάσος. Όλα είναι έτοιμα και οι τηλεοράσεις απευθείας παρουσιάζουν την ομιλία του μεγάλου εφευρέτη και ο κόσμος με σεβασμό τον παρακολουθεί και κανένας δεν αλλάζει ρότα στο βλέμμα του, καρφωμένοι όλοι επάνω του.

Ο Τάσος, μέσα σε ένα καφενείο, ακριβώς απέναντι από το μεγάλο ξενοδοχείο, αμίλητος και σκεπτικός έχει χωθεί μέσα στην τηλεόραση και παρακολουθεί. Σαν αστραπή πέρασε όλη η ζωή του από την φανταστική τώρα οθόνη του μυαλού του. Στην πραγματική όμως οθόνη, ο γιος του. Το παιδί του, που είχε κάνει την μεγαλύτερη ιατρική ανακάλυψη και απέναντί του ο πατέρας του, που, θαμπωμένος από το ερωτικό πάθος, τους άφησε κι εξαφανίστηκε από τη ζωή τους. Περίεργα συναισθήματα κυρίευσαν τον κόσμο του. Τι έχω προσφέρει εγώ, συλλογίζεται, σ' αυτόν τον άνθρωπο, που σε όλα τα σημεία της γης έστειλε το όνομά μας, το όνομα του χωριού μας, που κάποτε κι εγώ διοίκησα, το όνομα της πατρίδας μας. Τίποτα!

Έφερε στον νου του τον εαυτό του και προσπάθησε να τον πλάσει πώς θα ήταν και πού θα βρισκόταν εκείνη την ώρα, εάν δεν τους είχε αφήσει μόνους, και ένα φοβερό σφίξιμο στο στήθος του ένοιωσε. Είχε τελειώσει και η ομιλία και ο κόσμος τσούρμιο έβγαινε από το ξενοδοχείο. Ο Τάσος σωριάστηκε στο δάπεδο. Τον μετέφεραν με ένα ασθενοφόρο στο κοντινότερο νοσοκομείο και έμεινε εκεί για παρακολούθηση.

Την άλλη μέρα μια ομάδα γιατρών επισκέφθηκε το νοσοκομείο και μαζί τους ο Κώστας, ο ταπεινός και απλός όπως πάντα άνθρωπος, χαιρετούσε και έδινε κουράγιο στους ευρισκόμενους εκεί αρρώστους. Είχε γίνει ο διασημότερος επιστήμονας του κόσμου και όλοι τους τον γνώριζαν. Ο ευγενής και απλοϊκός Κώστας έσφιγγε τα χέρια των αρρώστων,

που με αμνηχανία στα μάτια τον κοίταζαν, και τους ευχόταν να επιστρέψουν γρήγορα στα σπίτια τους. Μακάρι να είχα κι εγώ τον πατέρα μου, σκέφθηκε για λίγο ο επιστήμονας, κι ας ήταν άρρωστος κι ας βρισκόταν σ' ένα κρεβάτι νοσοκομείου ξαπλωμένος. Θα τον γιάτρευα. Μακάρι να ήταν έτσι, συλλογίστηκε! Μια συγκλονιστική στιγμή πλησιάζει. Ένας θάλαμος απομένει και ο Κώστας θα βρίσκεται στον θάλαμο του αρρώστου ανθρώπου, που το ίδιο με το δικό του το αίμα, στις φλέβες του κυλάει.

Ο Τάσος δεν γνωρίζει την επίσκεψη του επιστήμονα στο νοσοκομείο και είτε από εξάντληση είτε από τα φάρμακα που του έδωσαν, τον έχει πάρει για τα καλά ο ύπνος και κοιμάται. Οραματίζεται πως βρίσκεται στο χωριό του και έχει στα γόνατά του τα δυό μικρά παιδιά του, τον Κώστα και τον Ηρακλή, και κάποιο παραμύθι τους λειο κι αυτά, με τις αγνές κι αθώες φωνούλες τους, ξεκαρδίζονται γελώντας.

Οι γιατροί μπαίνουν στον θάλαμο που νοσηλεύεται ο Τάσος και χαιρετούν τους άλλους δύο αρρώστους, που, ξαπλωμένοι, την γιατρεία τους να έρθει περίμεναν. Ο Τάσος κοιμάται! «Αφήστε τον», λειο ο Έλληνας εφευρέτης στους άλλους, «μην τον ξυπνάτε, αμαρτία είναι τον ύπνο του να στερήσουμε». Τον πλησιάζει σιγά – σιγά και κάποια στιγμή τα μάτια του πέφτουν επάνω στο καρτελάκι με το όνομα, που στο κρεβάτι κρεμόταν. Το αίμα του Κώστα στάσιμο έμεινε στις φλέβες του, να χαθούν πήγαν οι κόρες των ματιών του. Σαν μικρά στίγματα έγιναν, να σβήσει πήγε το φως του, πάγωσε η λέξη «πατ...» επάνω στα χείλη του.

Κρατήθηκε. Μπόρεσε και δεν μίλησε. Κάρφωσε τα μάτια του, με όσες δυνάμεις του είχαν απομείνει, επάνω στο πρόσωπο του άρρωστου κοιμούμενου γέροντα και ανίχνευσε

με το σπινθηροβόλο βλέμμα του το ζαρωμένο πρόσωπο του ανθρώπου που είχε μπροστά του και να ερευνήσει προσπάθησε με τη διαπεραστική ματιά του τον εσωτερικό κόσμο του.

Τι να ώθησε τον άνθρωπο αυτόν να εγκαταλείψει την οικογένειά του, τι να τον πλάνεψε, σκέφτηκε, για να κάνει μιά τέτοια απερίσκεπτη ενέργεια; Εκατομμύρια σκέψεις πέρασαν από τον νου του επιστήμονα, μα σε καμία δεν κατέληξε.

Αναστάσιος Γιαννάκος, φώναξε μια αδύνατη μελαπή με αθλητικό σώμα νοσοκόμα, μπαίνοντας στο θάλαμο και κρατώντας μιά σύριγγα στα χέρια της. Ο μεγάλος εφευρέτης, διακριτικά βγήκε από το θάλαμο και ακολούθησαν και οι άλλοι γιατροί από πίσω του. Ο άρρωστος άνοιξε τα μάτια του και ετοιμάστηκε να δεχτεί το φάρμακο που στα επιδέξια δάχτυλά της κρατούσε η νοσοκόμα.

Τελείωσαν όλες οι επισκέψεις και ο Κώστας επικοινωνήσε με τους θεράποντες γιατρούς, που τον πληροφόρησαν ότι ο συμπατριώτης του Έλληνας ασθενής δεν παρουσίαζε τίποτα το ανησυχητικό, πράγμα που και αυτός για κάτι τέτοιο ευχόταν.

Μεσημέρι τώρα, και ο Κώστας μόνος του, βρίσκεται έξω από τον θάλαμο του άρρωστου Έλληνα Τάσου Γιαννάκου, και από το μικρό παραθυράκι της πόρτας, σαν τον κλέφτη κοιτάζει το εσωτερικό του θαλάμου. Ο γέροντας Τάσος, με μία εφημερίδα στα χέρια του, με μία έκφραση μεταξύ χαράς και λύπης στο πρόσωπό του και με βουρκωμένα τα μάτια του, κοιτάζει την πρώτη σελίδα και χαϊδεύει το πρόσωπο του ανθρώπου που όλη σχεδόν την επιφάνειά της εκάλυπτε. Το

ένστικτο όμως, κάτι του λει και ξαφνικά γυρνάει το βλέμμα του προς το μικρό, από γυαλί τετραγωνάκι της πόρτας και αντικρίζει τον Κώστα, που πίσω της καθόταν.

Μία τρομαχτική κραυγή, σαν από θεριό της ζούγκλας, εξήλθε από το βάθος της ψυχής του Τάσου, που συντάραξε το τεράστιο εκείνο χτίριο. Παιδί μου! ακούστηκε σε όλο το νοσοκομείο να κραυγάζει ο άρρωστος γέροντας και σαν βλήμα από όλμο πετάχτηκε από το κρεβάτι του. Η σκηνή που επακολούθησε, ούτε για τους έχοντες άριστη καρδιακή και εγκεφαλική λειτουργία δεν είναι κατάλληλη.

«Πατέρα!» φωνάζει ο Κώστας.

Οι δύο άνδρες βρίσκονται αγκαλιασμένοι και γύρω τους ένα τσούρμο κόσμος, άλλοι με ορούς στα χέρια να κρέμονται και άλλοι να τους συνοδεύουν, τους παρακολουθούν με την απορία ζωγραφισμένη στα πρόσωπά τους. Άδειασαν οι θάλαμοι και μάταια η φρουρά του νοσοκομείου προσπαθούσε να ανοίξει δρόμο για να πλησιάσει τους δύο άνδρες, που κανένας δεν γνώριζε παρά το πέρασμα του χρόνου, γιατί από την αγκαλιά τους δεν μπορούσαν έστω και για λίγο να ξεκολλήσουν.

Τέτοιες σκηνές δεν είναι δυνατόν να δει κανείς στο πέρασμα αιώνων ακόμη. Τέτοιες στιγμές δεν είναι εύκολο να συμβούν και σε άλλους ανθρώπους.

Ύστερα από αρκετή ώρα και αφού ηρέμησαν τα πράγματα, οι δύο άνδρες βρέθηκαν στο γραφείο του Προέδρου του Νοσοκομείου και μόνοι τους για πολλές ώρες κουβέντιαζαν. Σε πολλά σημεία της κουβέντας ο Τάσος εσκέφτηκε να ανοίξει το παράθυρο του γραφείου και να βρεθεί

στο κενό, μα στο τέλος άλλαζε γνώμη και το απέρριπτε. Θα κάνω ένα ακόμη κακό στην οικογένειά μου; συλλογιζόταν. Δεν είναι εύκολο να περιγράψει καμία πένα το τι μέσα στον κόσμο και των δύο ανδρών γινόταν. Κανένας δεν είναι ικανός να μας μεταφράσει το τι εκεί μέσα επικρατούσε.

Ο γέροντας διηγήθηκε όλη του τη ζωή στον μεγάλο επιστήμονα και σωτήρα της οικουμένης γιο του, του έκανε γνωστή την μεταμέλειά του και αυτός τον έπεισε ότι είχε τον χρόνο να επανορθώσει και πως ακόμη τον περίμεναν και με μεγάλη χαρά και ευχαρίστηση θα τον δεχόντουσαν όλοι τους κοντά τους. Σε μερικές μέρες και οι δύο τους βρισκότουσαν στην Ελλάδα, αφού και η αποστολή του Κώστα στη Γερμανία είχε τελειώσει. Θα γυρνούσαν στο χωριό τους, στο σπίτι τους, χωρίς κανένας να γνωρίζει κάτι για το συνταρακτικό εκείνο γεγονός. «Θα παρουσιαστώ μεταμφιεσμένος στην οικογένειά μας», είπε ο γέρο-Τάσος στο γιο του και αυτός συμφώνησε με την ιδέα του πατέρα του.

Τον καιρό εκείνο και ο άλλος γιος του, ο Ηρακλής ο αεροπόρος, βρισκόταν στο χωριό με την οικογένειά του για ολιγοήμερες διακοπές. Ο Κώστας ήταν αρραβωνιασμένος, δεν είχε παντρευτεί ακόμα. Ο Ηρακλής είχε ένα αγοράκι, τον Τάσο, πέντε ετών και η γυναίκα του έγκυος, περίμενε και το δεύτερο παιδί τους, που από ό,τι γνώριζε και αυτό ήταν αγόρι.

Μεταμφιεσμένος ο γέρο-Τάσος και πουλώντας εικόνες, από μακριά αντίκρισε το πανέμορφο χωριό του. Το χωριό που κάποτε τον τίμησε με την καρέκλα του Προέδρου, το χωριό που εκεί είδε για πρώτη φορά το φως της ημέρας, ο μεγαλύτερος επιστήμονας των τελευταίων γενεών, ο γιος του, το σπλάχνο

του. Όχι δα και τυχαίο χωριό! Είδε το μέρος που, σαν νέος, είχε αφήσει μία λαμπρή και αξιοθαύμαστη εποχή. Πέρασαν από μπροστά του σε κινηματογραφική ταινία όλα εκείνα τα υπέροχα χρόνια. Σε κάποια στιγμή σκέφτηκε να γυρίσει πίσω και να μην ξαναπεράσει ποτέ από εκείνο το πανοραμικό και σε όλα τα σημεία της γης γνωστό τώρα, μικρό χωριουδάκι. Άλλαξε όμως γνώμη και το αποφάσισε. Μπήκε στο χωριό. Κανένας ακόμη δεν γνώριζε τίποτα για την ανεύρεσή του. Ήταν ρητή συμφωνία με τον Κώστα αυτό και εκείνος τήρησε το λόγο του.

Διέσχισε τους πεντακάθαρους δρόμους, είδε με τη φαντασία του τα παλιά του αγνάκια, έφερε στο νου του την ημέρα του γάμου του και πλησίασε το σπίτι του. Στην βεράντα, μιά μαυροφόρα γυναίκα πότιζε τα λουλούδια της. Του κόπηκε η ανάσα. Τα γόνατά του ελύγισαν. Τάσο! ακούει να φωνάζει η μαυροφόρα γυναίκα και με μιας έχασε το φως του ο γέροντας. «Ορίστε γιαγιά», αποκρίνεται ένα κατάξανθο αγοράκι και ορμά στην αγκαλιά της. Ήταν το εγγονάκι της.

Αφού συνήλθε κάπως ο γέροντας, από το φοβερό σοκ που υπέστη βλέποντας τη γυναίκα του και ακούγοντας το όνομα Τάσος, του παιδιού που δεν ήταν κανενός άλλου παρά το δικό του, κατάφερε και έφτασε μέχρι την αυλόπορτα. Οικία Τάσου Γιαννάκου έγραφε μιά μικρή επιγραφή επάνω στην πόρτα και από κάτω μία σχισμή για τα γράμματα. Βούρκωσαν τα μάτια του, παράξενα συναισθήματα τον κυριεύσαν, μα κατάφερε και συγκρατήθηκε. Χτύπησε την πόρτα με εκείνο το παλιό και καλαίσθητο χέρι, που ο ίδιος κάποτε είχε αγοράσει και η γυναίκα με το αγοράκι στην αγκαλιά της, κατέβηκε και αμέσως του άνοιξε.

«Έχω εικόνες από το Άγιο Όρος», της λειο ο γέροντας, «μήπως θέλετε να αγοράσετε;» Η γυναίκα τον κοίταξε παράξενα στα μάτια και για λίγα δευτερόλεπτα σκεφτόταν. Σκεφτόταν ποια εικόνα ήθελε να αγοράσει και ξεχάστηκε καρφωμένη επάνω του. Κρύος ιδρώτας έλουσε τον γέροντα, νομίζοντας ότι τον είχε αναγνωρίσει. «Ελάτε επάνω, θέλω να αγοράσω μία», του λειο η γυναίκα, «ελάτε μαζί μου».

Ανέβηκαν στην βεράντα και, αφού του έδωσε μία καρέκλα για να καθίσει, ρωτάει τον γέροντα. «Πριν από χρόνια, μήπως ζούσατε εδώ με την γυναίκα σας και τα δυό παιδιά σας... τα καλοκαίρια σε εκείνο το ψηλό σπίτι απέναντι;» Άλλο καρδιοχτύπι ο γέρο - Τάσος μέχρι να καταλάβει τι εννοούσε η γυναίκα. Κάποιος ερχόταν εκεί τα καλοκαίρια και παραθέριζε και νόμιζε ότι ήταν εκείνος. Πουλούσε όμως εικόνες και εκείνος ετότε και ξεγελάστηκε η μαυροφόρα. «Όχι, όχι, δεν είμαι εγώ», είπε με αλλοιωμένη τη φωνή του ο Τάσος. «Τι θα σας κεράσουμε, τι θέλετε να σας προσφέρουμε;» τον ρωτάει η φιλότιμη νοικοκυρά. «Έναν καφέ, αν σας είναι εύκολο», αποκρίθηκε ο γυρολόγος. Έκανε να φύγει η γυναίκα, αλλά ξαναγύρισε και άφησε κάτω το μικρό αγοράκι, παρέα του γέροντα. Το χάιδεψε ο γέρο-Τάσος στο ωραίο του κεφάλι και το ρώτησε, προσποιούμενος πως δεν θυμόταν το όνομά του: «Πώς σε λένε είπαμε αγόρι μου;» «Τάσο», απαντάει το παιδάκι, «έχω του παππού μου το όνομα, που κάποιοι παλιάνθρωποι τον έκλεψαν από την γιαγιά μου και χάθηκε».

Βούιξαν τα μελίγκια του γέροντα. Έχασε τα λογικά του. Κούνησε το κεφάλι του να συνέλθει και ξάφνου, βλέπει μπροστά του να βγαίνει από την πόρτα ένας άνδρας, που δεν ήταν άλλος από τον γιο του τον Ηρακλή, τον αεροπόρο.

Χαιρετήθηκαν και κάθισαν μαζί στο τραπέζι, περιμένοντας τον καφέ για να έλθει και έπιασαν την κουβέντα. Ο μικρός είχε πάρει μία εικόνα στα χέρια του και κοιτάζοντάς την άρχισε να της λει: «Θέλω να φέρεις πίσω τον παππού μου τον Τάσο» και τη φίλησε το παιδάκι, δείχνοντας την αγνή και καθαρή ψυχούλα του.

Ο γέρο-Τάσος υπήρχε εκεί μόνο με το σώμα. Όλα τα άλλα από ώρα τον είχαν εγκαταλείψει. Σε λίγο, ένας δίσκος στα χέρια της κυρά-Γωγώς με τους καφέδες και τα αστραφερά ποτήρια με το νερό, βρίσκονταν μπροστά τους. Η Γωγώ και ο Ηρακλής μίλησαν στον επισκέπτη για την οικογένειά τους, μα πιο πολύ στάθηκαν στην μεγάλη δόξα του σπιτιού τους, στον σωτήρα του κόσμου Κώστα και σε κάποια στιγμή η Γωγώ πήρε στα χέρια της μία εικόνα και με δακρυσμένα τα μάτια της τη φίλησε και της είπε: «Άγιέ μου, φέρε μου πίσω τον άντρα μου κι εγώ θα σου φτιάξω ένα ολόχρυσο εικόνισμα και θα σου το φέρω στη μνήμη σου. Αυτό θέλω να μου κάνεις. Μπορείς; Τον Τάσο μου να μου φέρεις πίσω, που τόσα χρόνια τον ψάχνουμε και μαύρισαν τα σωθικά μου».

«Θα σου δώσω και εγώ χρήματα για την εικόνα γιαγιά», πετάχτηκε το αγγελοπρόσωπο αγοράκι, «από εκείνα που έχω μέσα στον κουμπαρά μου μαζεμένα».

Ένα ατελείωτο κενό ένοιωσε μέσα του ο γέροντας, άλλαξε το χρώμα του, χάθηκε ο τόπος από τα μάτια του. Ένα περίεργο συναίσθημα κυρίευσε την πονεμένη ψυχή του. Έφερε ξανά τα παλιά καλά χρόνια στην φαντασία του και είπε στον εαυτό του: «Προδότη της οικογένειάς σου, δεν έχεις θέση ανάμεσα σε αυτούς εδώ τους ανθρώπους. Σήκω και

χάσου από τα μάτια τους, ξεκουμπίσου από μπροστά τους παλιάνθρωπε».

Έριξε μία ντροπιασμένη ματιά στο γιο του τον Ηρακλή, κοίταξε της Γωγώς τα πικραμένα και προδομένα χείλη της, χάιδεψε το πρόσωπό της με τη φαντασία του, χάρισε μία εικόνα στο αγοράκι και έφυγε από το τιμημένο από τα παιδιά και τη γυναίκα του σπιτικού τους.

Το άλλο πρωί, τον βρήκαν κρεμασμένο στο οριζόντιο δοκάρι του γηπέδου, εκεί που νέος, με τις φοβερές κανονιές από τα ατσαλένια πόδια του ετράνταζε.

Ένα μικρό χαρτάκι στην τσέπη του πουκάμισού του έγραφε: Να δημοσιευτεί σε όλες της εφημερίδες της χώρας αυτή εδώ, η δική μου ιστορία, για να γίνει παράδειγμα αποφυγής και συμμόρφωσης.

Απόρροια **Σ**υνείδησης

Ο Στρατής, με την πολυμελή οικογένειά του, άφησαν το στερούμενο των αναγκαίων αγαθών χωριό τους και στην ξενιτιά την τύχη τους αναζήτησαν.

Εκεί στην Αμερική είχαν έναν καλό άνθρωπο, μακρινό συγγενή τους, τον Αποστόλη, που με την βοήθειά του δεν δυσκολεύτηκαν στο ξεκίνημα της καινούργιας ζωής τους.

Μάλιστα, τον Μενέλαο, το μεγαλύτερο παιδί της οικογένειας, τον πήρε κοντά του, στα απέραντα χωράφια του.

Τον κάλεσε στο γραφείο του και αφού κουβέντιασαν για ώρα, λει στον υποψήφιο υπάλληλό του ο Αποστόλης:

«Θα σε βάλω σε ανάλαφρη δουλειά, να μην κουράζεσαι, τα βράδια όμως θέλω να πηγαίνεις στο σχολείο, να μάθεις καλά τη γλώσσα, μα άκουσε προσεκτικά αυτά που τώρα θα σου πω. Να είσαι τίμιος, παιδί μου, και πάντα την αλήθεια να μου λες, ποτέ μου ψέματα δεν θέλω να ακούσω. Το ψέμα είναι κάτι που με πικραίνει στη ζωή, είναι κάτι που αλλοιώνει το αίμα μου. Μου δίνεις το λόγο σου;»

Το παιδί τον κοίταξε στα μάτια με αγνότητα και ο Αποστόλης κατάλαβε, πως έχει να κάνει με ένα γνήσιο και καθώς πρέπει παλικάρι, προτού προλάβει εκείνο να του πει και το:

«Βεβαίως, θείε, βεβαίως, στο λόγο της τιμής μου».

Έπιασε δουλειά ο Μενέλαος, πήγε στο σχολείο, γέμιζε και το πορτοφόλι του με δολάρια.

Λόγω του ακέραιου χαρακτήρα του, ο Αποστόλης δεν άργησε να τον τοποθετήσει υπεύθυνο στις τοματοκαλλιέργειές του, στα χιλιάδες εκείνα στρέμματα με τους αμέτρητους εργάτες να δουλεύουνε.

Όλη η οικογένεια σιγά – σιγά αποκαταστάθηκε, άλλαξε των φτωχών, μα εργατικών και τίμιων ανθρώπων η ζωή τους.

Προσευχόντουσαν για τον άνθρωπο που τους βοήθησε και βρήκαν τις δουλειές τους, πάντα τον εθυμόντουσαν.

Ένα απόγευμα κι ενώ η συγκομιδή της παραγωγής ήταν στο κορύφωμα, ένας μεγαλέμπορος πρότεινε στον Μενέλαο κάτι, που θα τους άφηνε κέρδη, χιλιάδες δολάρια, χρήματα διόλου καταφρονητά.

Θα έκαναν μία κομπίνα με τις τομάτες, χωρίς κανείς να καταλάβει τίποτα, κανένας να μη το μάθει ποτέ του.

Στο χέρι του Μενέλαου ήταν ετούτο, άλλος δεν θα τον έλεγχε.

Ο Μενέλαος καθόταν στην περιστρεφόμενη καρέκλα του γραφείου, που ο ευεργέτης της οικογενείας του τον είχε τοποθετήσει, και ο κομπιναδόρος μεγαλέμπορος ακριβώς απέναντι.

«Και πώς θα γίνει το μοίρασμα των χρημάτων;» ρωτάει ο Μενέλαος τον κατεχόμενο από αγωνία μεγαλέμπορο.

«Ε, εδώ θα τα χαλάσουμε; Τι άντρες είμαστε, έχουμε μια μπέσα», ήταν η απάντηση.

«Καλά λες», του ξαναλέει το παλικάρι, «έτσι λεω κι εγώ, τι ακέραιοι άντρες είμαστε...».

Σηκώνεται από την καρέκλα του ο έμπορος, βγάζει μία επιταγή από την τσέπη του και αφού την υπέγραψε, απλώνει το χέρι του να την δώσει στο Μενέλαο.

Μα ο φιλότιμος νέος, αντί να πιάσει την επιταγή στα χέρια του, αρπάζει απ' τον καρπό του χεριού του τον απατεώνα και φέρνοντάς τον προς το μέρος του, του άστραψε ένα ισχυρό χαστούκι στο πρόσωπο και μισολιπόθυμο, στο δάπεδο τον ξάπλωσε.

«Παλιοκάθαρμα», του βροντοφώναξε ο Μενέλαος. «Πώς μπορώ να κάνω κάτι τέτοιο εγώ στον άνθρωπο που με βοήθησε; Πώς είναι δυνατόν να προδώσω ετούτη την καρέκλα που μου πρόσφερε;»

Ξάφνου, ανοίγει η πόρτα του γραφείου κι εμφανίζεται ο Αποστόλης, μ' ένα μάτσο χαρτιά στα χέρια του. Μπροσ σ' εκείνο το θέαμα τα 'χασε ο άνθρωπος. Πριν προλάβει να μάθει τι έγινε, η ματιά του έπεσε επάνω στην επιταγή, που έγραφε πενήντα χιλιάδες δολάρια. Τόσο ήταν το μερίδιο του Μενέλαου απ' την κομπίνα που θα έστηναν, του απατεώνα οπωσδήποτε περισσότερα...

Σηκώθηκε απ' το δάπεδο ο κομπιναδόρος και χωρίς να αρθρώσει κουβέντα, εξαφανίστηκε.

Οι δύο άντρες, Αποστόλης και Μενέλαος, κουβέντιαζαν, μα στο βάθος της συνείδησης του νεαρού υπαλλήλου, ηχούσαν ακόμα τα λόγια που του είχε πει κάποτε το αφεντικό του: «Να είσαι τίμιος, παιδί μου, και ποτέ σου να μη μου πεις ψέματα».

Στο βάθος της συνείδησης του Αποστόλη, άλλη βροντερή φωνή τον πρόσταζε: «Τι κάθεται και περιμένεις; Κάνε αμέσως την κίνηση».

Έβγαλε από την τσέπη του ένα κατακόκκινο μπλοκ επιταγών και, αφού το έδωσε στον αριστεύσαντα στο ήθος Μενέλαο, του είπε:

«Μετά το τέλος της συγκομιδής, πήγαινε σε όποιο μέρος του κόσμου θελήσεις και τα έξοδα είναι πληρωμένα απ' την επιχείρηση».

Χαμογέλασε ιπποτικά ο Μενέλαος και απάντησε:

«Σ' ευχαριστώ πολύ, ευεργέτη της οικογένειάς μου, μα έκανα ακριβώς αυτό που εσύ μου ζήτησες κάποτε και εκείνο που τώρα με πρόσταξε η συνείδηση».

Άπλωσε το χέρι του και επέστρεψε το μπλοκ στο αφεντικό του.

Η Επιστροφή

Γενάρης του 1972 κι ο Κώστας απ' το Ηράκλειο της Κρήτης, με το καράβι της γραμμής, ξεμπάρκαρε στον Πειραιά.

«Υπηρέτης όλμων» γράφει το χαρτί της στρατολογίας που κρατάει στα χέρια του, και μ' ένα ταξί φτάνει στην πύλη του στρατοπέδου που βρίσκεται στο Χαϊδάρι.

Ο Ερρίκος απ' την Τρίπολη, με μια παρέα νεοσύλλεκτων, στο μπαράκι της κυρά-Τασίας έξω από το στρατόπεδο, τα πίνουν πριν φορέσουν τη χακί περιβολή τους.

Πλησιάζει την παρέα το παλικάρι απ' τη Κρήτη, χαιρετάει και σε λίγο, ένα κάθισμα δίπλα απ' τον Τριπολίτη Ερρίκο, προσφέρεται για να τον ξεκουράσει.

Κώστας Σφακιανάκης και Ερρίκος, λίγες στιγμές πριν περάσουν την πύλη του στρατοπέδου, κουβεντιάζουν και τσουγκρίζουν τα ποτήρια τους.

Έξω από την πύλη, γυναίκες, άνδρες, κοπελιές, που είχαν φτάσει εκεί από διάφορα σημεία της χώρας, για να συνοδέψουν τα νεοσύλλεκτα φανταράκια. Ο Κώστας και ο Ερρίκος δεν είχαν κανέναν μαζί τους. Μόνοι τους έφυγαν απ' τα χωριά τους, χωρίς προστάτες και συνοδούς έφτασαν στο κέντρο εκπαίδευσης των νέων στρατιωτών. Μοναδικό στήριγμά τους, η πίστη στις πατρίδας τους τα ιδανικά και η γρανιτένια ψυχή τους.

Περήφανοι και με βήμα λεβέντικο, περνούν τον πυλώνα και κατευθύνονται στο τάγμα τους. Ίδιο τάγμα, μα και λόχος και για τους δυο τους, και ένα σωρό εφόδια σ' ένα μεγάλο σάκο, τους περιμένουν.

Την άλλη μέρα, φαντάροι με τα όλα τους, καμάρωναν με τις ολοκαίνουργιες φορεσιές τους.

Μια αμοιβαία εκτίμηση δεν άργησε να δημιουργηθεί μεταξύ τους, και έκτοτε, γνήσιοι και ειλικρινείς καθώς ήταν, έγιναν φίλοι αχώριστοι. Ο Κώστας αγαπούσε πολύ το νησί του και πάντα μιλούσε γι' αυτό και ο Ερρίκος, μέγας λάτρης της ιδιαίτερης πατρίδας του, συνεχώς την εκθειάζε.

Ο Κώστας τραγουδούσε μαντινάδες και ο Ερρίκος ποιήματα για τους Αρκαδες Ήρωες του '21 απήγγελλε. Κοινό σημείο τους, η ανυπόκριτη και η βαθιά φιλία που τους έδεσε.

Στην πρώτη άδειά τους, γύρισαν στα χωριά τους, μα στην δεύτερη και οι δυο τους βρέθηκαν στην Κρήτη. Ο Ερρίκος, έντονη ευχαρίστηση ένωσε από την πολιτισμένη συμπεριφορά των γονέων και αδελφών του Κώστα και εκείνοι χάρηκαν για τον αξιόλογο φίλο, του Κώστα τους. Στην τρίτη άδειά τους πήγαν στην Αρκαδία, στην πατρίδα του Ερρίκου, την Τρίπολη.

Ένας διαπνεόμενος από υψηλά και αξιόλογα αισθήματα νέος σαν τον Κώστα, δεν ήταν δυνατόν να μην δημιουργήσει άριστες εντυπώσεις στους οικείους του Ερρίκου, που πολύ τον συμπάθησαν. Οι δύο αχώριστοι φίλοι, ό,τι ελάβαιναν από τους δικούς τους, όλα τα μοιραζόντουσαν. Σε διάστημα ενός χρόνου, πάνω από δέκα φορές το σπίτι του Ερρίκου επισκέφθηκαν και τρεις το μακρινό Ηράκλειο.

Το δέκατο τρίτο μήνα όμως, τα παλικάρια τα χώρισαν. Ο Κώστας έφυγε για την Κύπρο και ο Ερρίκος για τα σύνορα. Στενοχωρήθηκαν. Μα και τι να έκαναν; Τώρα, μονάχα με τα γράμματα επικοινωνούν και οι γεμάτες χάρη φωτογραφίες τους, καλά φυλαγμένες και πρόχειρες στην τσέπη τους, σύνδεσμος της μεγάλης απόστασης. Ο πατέρας του Ερρίκου πολλές φορές έλεγε για τον Κώστα στη γυναίκα του:

«Ομορφότερο νέο δεν είδα στη ζήση μου, μα και τέτοιο χαρακτήρα ποτέ μου δε συνάντησα. Όταν γυρίσει με το καλό, θα του προτείνω για γυναίκα την κόρη μας, θα έχει κι εκείνη τελειώσει τότε το Πανεπιστήμιο».

«Μακάρι», ευχόταν η κυρά-Ελένη, «να είχε τέτοια τύχη η Ρηνούλα μας. Να επιστρέψει μονάχα με το καλό το λεβεντόπαιδο».

Ιούλιος του 1974 και στην Κύπρο γίνεται εισβολή των Τούρκων, που άλλοι τους έβαλαν. Σαν τα λιοντάρια πολεμούν τα Κυπρο-Ελληνόπουλα και τη δεύτερη μέρα, ακόμη και τον Τούρκο Διοικητή των καταδρομών έπιασαν αιχμάλωτο.

Την τρίτη και τέταρτη ημέρα, κυρίαρχοι του αγώνα οι Έλληνες και απ' ό,τι δείχνουν τα πράγματα έχαναν οι εισβολείς το παιχνίδι τους. Και τότε, όπως και άλλοτε, οι «πολιτισμένοι» προστάτες των λαών, με το αζημίωτο βέβαια, στην πάγια τακτική τους.

Επεμβαίνουν και το μισό νησί λεηλατείται, κυριεύεται. Γυναίκες βιάζονται, έγκυες και ογδοντάχρονες, ακόμη και μικρά κορίτσια, θύματα των ορέξεων των βαρβάρων. Άμαχοι δολοφονούνται, περιουσίες καταστρέφονται. Εδώ οι λέξεις «ανανδρία» και «αναληγσία» χάνουν την αξία τους. Ο ηθικός

ξεπεσμός ξεπερνάει το έπακρο. Τα προδομένα Κυπρο-Ελληνόπουλα, άλλα σωριάζονται νεκρά στη γη και άλλα στα βάνουσα χέρια των άξεστων Ούννων βρίσκονται αιχμάλωτα.

Ο Κώστας ο Σφακιανάκης ο λοχίας, από μαρτυρίες άλλων στρατιωτών που έζησαν και επέστρεψαν, μάλλον σκοτώθηκε. Οι δικοί του, αμέτρητες προσπάθειες κατέβαλαν να μάθουν κάτι για τον λεβέντη τους, μα τίποτα δεν κατάφεραν. Σε θλίψη και σε μαρασμό έπεσαν, το χωριό βυθίστηκε στο πένθος για το χαμένο παλικάρι τους.

Ο Ερρίκος, στην Τρίπολη, σαν το μικρό παιδάκι θλιβόταν για το φίλο του.

Πέρασαν πολλά χρόνια από τότε και μη μπορώντας οι διάφορες οργανώσεις να κάνουν κάτι για τους αγνοούμενους, μια ομάδα ανθρωπιστών επιστημόνων, λογοτεχνών και καλλιτεχνών, ξεκίνησε μια έρευνα γι' αυτούς τους ανθρώπους. Ύστερα από δέκα χρόνια ακάματης προσπάθειας, κατάφεραν και εντόπισαν στα βάθη της Μικράς Ασίας ένα χωριό με 1.619 Ελληνο-Κύπριους αιχμάλωτους. Πέρασαν άλλα δύο χρόνια ακόμη και τότε μπόρεσαν να εξασφαλίσουν την επιστροφή τους.

Πενηντάρηδες σχεδόν όλοι τους, με γυναίκες, παιδιά και εγγόνια ακόμη οι άνθρωποι.

Την ημέρα της Παγκόσμιας Ειρήνης η επιστροφή τους, και στο Ολυμπιακό Στάδιο της Αθήνας θα γίνει μια μεγάλη εκδήλωση για το σπουδαιότερο ετούτο γεγονός, που χρόνια τώρα συγγενείς και φίλους τους βασάνιζε.

Χίλιοι εξακόσιοι δέκα εννέα, πρώην αγνοούμενοι, στις εξέδρες του σταδίου με τις οικογένειές τους και όλα τα κανάλια εκεί και αμέτρητοι δημοσιογράφοι θα καλύψουν τη μεγάλη ετούτη εκδήλωση. Ποιητές θα απαγγείλουν ποιήματά τους για τους σκοτωμένους της Κύπρου, τραγουδιστές θα τραγουδήσουν γραμμένα για εκείνους τραγούδια τους και η εκδήλωση, μέσω δορυφόρου, θα μεταδοθεί σε όλα τα σημεία του πλανήτη μας.

Αφού έγινε η εισήγηση από τον υπεύθυνο, κρατήθηκε ενός λεπτού σιγή για τους σκοτωμένους της Κύπρου και ύστερα η τελετή ξεκίνησε. Δώδεκα και κάτι η ώρα και στην εξέδρα οι: Νταλάρας, Παπακωνσταντίνου, Αλεξίου, Μοσχολιού και πολλοί άλλοι καλλιτέχνες, που προσφέρθηκαν.

Οι πριν από καιρό αγνοούμενοι, με ικανοποίηση και βουρκωμένα τα μάτια τους, παρακολουθούν το αφιερωμένο σε εκείνους πρόγραμμα. Ύστερα από αρκετή ώρα, ποιητές άρχισαν να απαγγέλλουν ποιήματα και ο κόσμος που βρισκόταν στη σπουδαιότατη γιορτή, χειροκροτούσε και δάκρυζε. Ο Ερρίκος απ' την Τρίπολη, είχε γράψει κι αυτός από χρόνια ένα ποίημα για τον φίλο του, τον Σφακιανάκη, και ήλθε η σειρά του να το απαγγείλει.

Πήρε θέση μπροστά στα μικρόφωνα και άρχισε:

ΔΕΝ ΛΗΣΜΟΝΩ

*Από την Κρήτη ερχόσουνα, όταν σε πρωτοείδα,
να υπηρετήσεις ήθελες και Συ για την πατρίδα.*

Ήσουν λεβέντης, όμορφος, ψυχή μεγάλη είχες,
κι' απ' τα πιστεύω που 'χα εγώ, καθόλου δεν απείχες.

Γίναμε φίλοι γρήγορα, μ' άνοιξες την καρδιά σου,
μου μίλησες για σένανε και για τη φαμελιά σου.

Αμέσως εκατάλαβα, πως γνήσιος άνδρας ήσουν,
και πίστεψα πως στη ζωή, πολλοί θα σε τιμήσουν.

Ήτανε μέρα Σάββατο, που μου 'πες ένα νέο,
π' αργότερα κατέληξε, να είν' για σε μοιραίο.

Στην Κύπρο μου 'πες πως θα πας, εκεί να υπηρετήσεις,
και σ' ένα χρόνο το πολύ, πίσω θε να γυρίσεις.

Μα η μοίρα άλλα έμελλε, άλλα σου είχε γράψει,
είχε γραμμένα πως για σε, η μάνα σου θα κλάψει.

Πήγες και δεν εγύρισες, σε έφαγε το χώμα,
μα εγώ, ο γνήσιος φίλος σου, σε σκέπτομαι ακόμα.

Φαντάζομαι, πώς θα 'σουν, σήμερα άμα ζούσες,
και με το βλέμμα σου τ' αγνό, τους φίλους θα κοιτούσες.

Στη γη είναι το σώμα σου, στα ουράνια η ψυχή σου,
μες στο μυαλό σου σ' έχουνε, οι φίλοι και οι γνωστοί σου.

Από εκεί που βρίσκεσαι, βλέπεις όλη την Κρήτη,
το πέλαγος το γαλανό κι' αυτόν τον Ψηλορείτη.

*Το σπίτι που γεννήθηκες, βλέπεις που είν' βαμμένο,
μαύρο, για σε που χάθηκες, το βλέπεις λυπημένο.*

*Την καπνοδόχο του θωρείς, καπνό ψηλά να βγάζει,
ακούς και τη μανούλα σου, που βαριαναστενάζει.*

*Βλέπεις και του πατέρα σου, το βλέμμα το θλιμμένο,
στο πρόσωπό του χαρακίς, το σώμα γερασμένο.*

*Γεράσαν πριν την ώρα τους, τους έφαγε ο χαμός σου,
τους λύγισε, τους τσάκισε, φίλε ο σκοτωμός σου.*

*Σε μια σημαία γαλανή, ψηλά σαν κυματίζει,
βλέπω την όψη σου εγώ και που σε συμβολίζει.*

*Μέσα σε κείνο το πανί, στο ύφασμα πλεγμένοι,
είναι μαζί με σένανε, της Κύπρου οι σκοτωμένοι.*

*Από εκεί μας βλέπετε, κει μέσα κατοικείτε,
από εκεί κοιτάζετε και όλους μας θωρείτε.*

*Θέλω μ' αυτό το ποίημα, όλους σας να τιμήσω,
κι εσάς Ηγέτες των λαών, κάτι για να θυμίσω.*

*Υπάρχουν αγνοούμενοι, που ζουν σε άλλα κράτη,
μπορείτε, αν το θέλετε, κάντε για κείνους κάτι...*

*Βέβαια, οι ηγέτες δεν έκαναν κάτι, γιατί δεν είχαν τον
χρόνο οι «άνθρωποι», να ασχοληθούν με τέτοια ζητήματα.*

Είχαν χωθεί μέσα στους υπολογιστές, προσπαθώντας να βρουν τον καλύτερο

τρόπο, ν' ανάψουν καμία εστία πολέμου, για να πουλήσουν τα όπλα τους.

Έκαναν, όμως, κάτι οι ΑΝΘΡΩΠΟΙ!

Τελειώνοντας ο ποιητής είπε: «Αφιερωμένο με σεβασμό στη μνήμη του Κώστα του Σφακιανάκη, σαν λιγότερος φόρος τιμής στον αδικοσκοτωμένο φίλο μου».

Τραντάχτηκε το στάδιο από τα χειροκροτήματα για το συγκινητικό εκείνο ποίημα, μα ένας άνδρας στην κερκίδα με τους πρώην αγνοούμενους, τινάχτηκε όρθιος. Στο άκουσμα του ονόματος Κώστας Σφακιανάκης, κάτι θυμήθηκε. Σαν αφηνιασμένο φαρί έφυγε από τη θέση του και σάλταρε στην εξέδρα με τα μικρόφωνα.

«Κώστας Σφακιανάκης, είπες;» ρώτησε τον ποιητή.

«Ναι», του λει εκείνος, «μα γιατί με ρωτάς; Τι σου θύμισε; Συγγενής σου ήταν;»

«Κώστας Σφακιανάκης είναι το πραγματικό μου όνομα, μα από τη μπόμπα που έσκασε ετότε δίπλα μου, έπαθα αμνησία και το ξέχασα και μόλις τώρα, που το ανέφερες, το θυμήθηκα».

Πριν προλάβουν να αρθρώσουν κι άλλη κουβέντα, οι δύο παλιοί φίλοι αναγνωρίστηκαν. Τέσσερα χέρια κουλουριάστηκαν στα πενηντάχρονα κορμιά τους και ξέσπασαν σε λυγμούς και κλάματα!

Αναστάσης

Ο Θρύλος των αιθέρων μας

Γνώριζαν, λέει, η τοπική εφημερίδα για τον τραγουδιστή και κανένα από αυτά για τον ειρηνιστή Γρηγόρη Λαμπράκη, τα παιδιά της Τρίτης Τάξης ενός Λυκείου της χώρας μας.

Ένα καυστικό άρθρο κάποιου ποιητή για το απίστευτο φαινόμενο, δημιούργησε τις προϋποθέσεις στον αριστούχο άλλου σχολείου Αναστάσης, να γράψει για την ειρήνη ένα δικό του πόνημα.

Για τρία χρόνια το παλικάρι αγωνίστηκε, ξενύχτησε, κλείστηκε στο σπίτι του την ώρα που άλλοι συμμαθητές του έκαναν τις διακοπές τους και διασκέδαζαν, και την παραμονή της γιορτής του, είχε έτοιμο το έργο του.

Τελειώνοντάς το, το έδωσε στον καθηγητή του Αντώνη Παναγιωτόπουλο και μελετώντας το εκείνος, θαύμασε το έργο του μαθητή του και τον παρότρυνε να επισκεφθεί έναν μεγάλο εκδοτικό οίκο για την έκδοση.

Δεν πέρασε και πολύς καιρός, που ο Αναστάσης χαρούμενος και ευτυχισμένος, επισκέφθηκε τον εκδοτικό οίκο για να καταθέσει το βιβλίο του.

Μια γραμματέας τον παρέπεμψε στον ίδιο τον εκδότη, όπου εκεί ο Αναστάσης ένοιωσε την πρώτη του απογοήτευση.

«Δεν μας ενδιαφέρει τέτοιου είδους έργο, αγαπητέ, άλλωστε έχουμε κλείσει την ύλη μας».

«Έργο για την ειρήνη», λέει το παλικάρι, «και σας αφήνει αδιάφορο;».

«Δεν μας ενδιαφέρει, σου είπα κύριε», ξαναλέει αυστηρά ο εκδότης και του έδειξε με το χέρι του την έξοδο.

Με το βιβλίο υπό μάλης το παιδί, επισκέφθηκε άλλον μεγάλο εκδοτικό οίκο.

Ο εκδότης κράτησε το βιβλίο και είπε στον συγγραφέα να περιμένει ειδοποίηση, αφού πρώτα το έργο θα το αξιολογούσε η επιτροπή των εκδόσεων.

Έφυγε το παλικάρι και περίμενε την απάντηση.

Δεν πέρασε και πολύς καιρός, κι ένας φάκελος απ' τις εκδόσεις έφτασε στα χέρια του. Το περιεχόμενό του ήταν το πόνημα και μία αρνητική τους απάντηση.

Απόρησε ο Αναστάσης που περίμενε πως το ειρηνικό έργο του θα γινόταν ανάρπαστο – και καλά σκεπτόταν βεβαίως, αφού και άριστα γραμμένο ήταν, μα και στην ειρήνη που όλοι μιλάνε αναφερότανε -.

Την άλλη εβδομάδα, επισκέφθηκε και πολλούς άλλους εκδοτικούς οίκους, μα κανένας σημασία δεν του έδινε.

Διαλογιζόταν όμως, πώς είναι δυνατόν να μιλούν όλοι για το άκρως σοβαρό θέμα της ειρήνης και κανένας εκδότης να μη θέλει να εκδόσει το υπέροχο έργο του;

Αποφάσισε να επισκεφθεί έναν συμπατριώτη του συγγραφέα και να του εκθέσει την απορία του.

Ο λογικός συγγραφέας, αφού τον καλοδέχτηκε, τον άκουσε και κοιτάζοντάς τον στοργικά στα μάτια, του χαϊδεψε το όμορφο κεφάλι του και του είπε:

«Καλέ μου φίλε, εάν όλοι εκείνοι που δήθεν για την ειρήνη κόπτονται, το πίστευαν, τα πιο θανατηφόρα όπλα μας θα ήταν οι σφεντόνες».

Ο οξύνοος μικρός συγγραφέας κατάλαβε.

Φεύγοντας, είπε με το νου του:

«Ε, ετότε, καλά λέει το ρητό, πως, αν θες ειρήνη, προετοιμάσου για πόλεμο».

Κι εγώ την θέλω, την αγαπώ την ειρήνη, και για να την διασφαλίσω όσο περνάει απ' το χέρι μου, θα γίνω πιλότος, σαν σταυραιτός περήφανος να σκίζω τους αιθέρες μας.

Πράγματι, ο υπεύθυνος Αναστάσης έδωσε εξετάσεις στην αεροπορία και αριστούχος καθώς ήταν, με την πρώτη επέρασε.

Την μέρα που παρέλαβε απ' τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας το ξίφος του, καμάρωνε αυτός και οι δικοί του με την τιμημένη από άλλους πανέμορφη στολή που εφόραγε.

Το υπέροχο, ειρηνικό βιβλίο του, το έκδωσε η αεροπορία μας και σε όλους τους αξιωματικούς, υπαξιωματικούς, σημηνίτες και καινούργιους ανθυποσηναγούς κάθε χρόνο το χάριζε.

Μάλιστα, για την άριστη πλοκή του έργου, το βιβλίο κατέκτησε και αμέτρητα πρώτα βραβεία από διάφορους διαγωνισμούς που ο συγγραφέας του το έστειλε.

Τριανταπεντάρης τώρα ο Αναστάσης, με χιλιάδες ώρες πτήσης στο ενεργητικό του, ήταν ένας από τους κορυφαίους του ένδοξου σώματος.

Ο καταγάλανος ουρανός πάνω από το Αιγαίο άλλαζε το χρώμα του από τους καπνούς, όταν εκείνα τα υπέροχα ακροβατικά του ο Αναστάσης κατάφερνε.

Τα νησιά μας ένοιωθαν μιαν ασφάλεια, καθώς το σκάφος τα ουράνια απ' τη μάζα των αερίων του σκοτείνιαζε. Ποτέ Τουρκικό αεροπλάνο δεν παραβίασε τον εναέριο χώρο μας, όταν ο ατρόμητος Αναστάσης στους θόλους του ουρανού μας βρισκότανε. Αλλά και ποτέ του δεν σκέφτηκε να παραβιάσει χώρο που σε άλλων πατρίδα άνηκε.

Μα όταν τους εκδότες που τον αγνόησαν στο νου του έφερνε, η διάθεσή του αμέσως εχάλαγε, μίκραιναν οι κόρες των ματιών του, το αίμα του πάγωνε.

«Γι' αυτούς τους «κυρίους», για την ασφάλειά τους, για τις περιουσίες τους, στους αιθέρες κάθε μέρα βρίσκομαι», έλεγε το παλικάρι και ξαναέλεγε.

Και άδικο δεν είχε ο θρύλος της Ελλάδος πιλότος μας.

25^η Μαρτίου και ο Αναστάσης ακροβατεί πάνω απ' το Αιγαίο με το υπερσύγχρονο σκάφος, πανέτοιμο, αφού κάτι σοβαρό έγινε με τους γείτονες.

Σε κάποια στιγμή παθαίνει σύγκρουση από αυτό που του είπε ο συγκυβερνήτης του, τα λογικά του εχάθηκαν.

«Βλέπεις εκείνο το ακατοίκητο νησάκι δίπλα απ' την ιστορική Χίο μας;»

«Το βλέπω, πώς δεν το βλέπω», του απαντάει ο θαρραλέος αερογέρακος.

«Το αγόρασε ένας όμιλος μεγαλοεκδοτών από τον εφοπλιστή Γιαννακόπουλο».

«Θα το εξαφανίσω από τη γη», είπε με θυμό στον εαυτό του, «θα το κάνω μια άμορφη μάζα σκόνης», και εβλαστήμησε.

Έδωσε κατακόρυφη πορεία στο σκάφος του, πλησίασε τον πυρακτωμένο ήλιο και μ' εκείνες τις δικές του θεαματικές φιγούρες, βρέθηκε πάνω απ' το πανέμορφο νησάκι των εκδοτών και σημάδεψε.

Τη στιγμή εκείνη, ένας περήφανος σταυραετός πάνω από έναν βράχο, άνοιξε πήχες τα φτερά του και πέταξε.

Ο Αναστάσης, με περίσσιο θαυμασμό τον κοίταξε.

Έφερε κάτι στο νου του, πήρε το χέρι του απ' το μοιραίο κουμπί που θα έριχνε την βόμβα, και από το νησάκι, σαν γνήσιο παλικάρι της Ελλάδος, απομακρύνθηκε.

Εσαγόρας **Π**αληκαρίδης

Ήταν εκείνος ο καταραμένος Ιούλιος του 1974, όταν ο οκτάχρονος Ευαγόρας Παλληκαρίδης, ξύπνησε από τη δυνατή κραυγή της μητέρας του και που ο αχός της, τρύπησε των αυτιών του τα τύμπανα.

Δύο τούρκοι στρατιώτες εισβολείς, έχουν παραβιάσει την ξύλινη αυλόπορτα και αφιονισμένοι από τον άκριτο φανατισμό, ανεβαίνουν τις σκάλες του μπαλκονιού και με λύσσα κατεβάζουν την κυπριακή σημαία, ξεσκίζοντάς την με αγριότητα.

Η μητέρα προσπαθεί να τους εμποδίσει, μα τα κτήνη του ανανδρότερου πολιτικού των αιώνων Ετζεβίτ, ατάραχα τσαλαπατούν το ιερό σύμβολο. Η γυναίκα πέφτει επάνω στη σημαία να προστατέψει ό,τι απόμεινε, μα ένας από αυτούς, τη χτυπάει με το κοντάκι του όπλου στο κεφάλι και την αφήνει λιπόθυμη.

Το αγόρι, παρόλο το μικρό της ηλικίας του, δε χάνει καιρό και σαν ελατήριο πετάγεται και αρπάζει την караμπίνα του παππού του, που στον τοίχο κρεμότανε.

Τέτοιες ώρες, δεν μετράει η ηλικία σου. Τέτοιες στιγμές, μετράει μονάχα η δύναμη της ψυχής και το τι βλέπουν τα μάτια σου. Και ο μικρός Βαγόρας βλέπει μπροστά του ένα ταπεινωτικότατο θέαμα.

Σαν ένας νεότερος Κατσαντώνης, πηδάει από ένα μικρό παράθυρο και αδειάζει δυό μπαταρίες καταπάνω τους. Το χωριό το έχουν καταλάβει οι εισβολείς, μα η οικογένεια, για να

μην υποστεί τα αντίποινα, φεύγει και σε λίγο βρίσκεται στο δάσος του χωριού για ασφάλεια και αργότερα, ένα φιλικό σπίτι στην ελεύθερη Κύπρο τους φιλοξένησε και γλίτωσαν οι άνθρωποι.

Οι δύο Ούννοι του Ετζεβίτ, σακάτηδες από τα χέρια του γενναίου μικρού, στις αναπηρικές πολυθρόνες τους ακόμα και σήμερα, θυμούνται εκείνη τη στιγμή και κρύος ιδρώτας τους λούζει τα ανάπηρα σώματα.

Ο θαρραλέος μικρός σπούδασε κι αργότερα πολιτεύτηκε και για την αξιοσύνη του και τον ακέραιο χαρακτήρα του, Υπουργό των Εξωτερικών των τοποθέτησαν. Στη ζωή του ένας γίγαντας πραγματικός ορθωνόταν μέσα του όταν στο νου του έφερνε εκείνη τη στιγμή, που το ιερό λάβαρο με τον τρόπο του τίμησε, ένας πραγματικός Ήρωας αισθανότανε. Η ενέργειά του αυτή έπαιξε σπουδαίο ρόλο στη σταδιοδρομία του, είχε γίνει ένα πραγματικό σύμβολο.

Πέρασαν πολλά χρόνια από την άδικη εισβολή και παρόλες τις ενέργειες των αρμοδίων για το θέμα της Κύπρου, τίποτα δεν καρποφόρησε. Κάποια χρονική περίοδο όμως, έγιναν πολυάριθμες διαπραγματεύσεις για την αποχώρηση των εισβολέων από το νησί και όλοι πίστεψαν πως το άκρως σοβαρό πρόβλημα θα έφτανε επιτέλους στο τέλος του.

Κατά τύχη, Ιούλιος και τώρα όπως και κατά την εισβολή, και στο Παρίσι γίνεται μία συνάντηση του πρωθυπουργού της Τουρκίας Ετσεβίτ και του Προέδρου της Κύπρου Ισαάκ Σολωμού για να παρθεί μια τελική για το θέμα απόφαση. Μαζί και οι υπουργοί των εξωτερικών της Τουρκίας Χασάν και της Κύπρου Βαγόρας Παλλικαρίδης.

Ένα ογδονταόροφο κτίριο και στον εξηκοστό πέμπτο γίνεται η συνάντηση. Κι ενώ είχαν φτάσει στο τελικό για τη συμφωνία

στάδιο και που θα έφευγαν οι κατακτητές από τα κατεχόμενα, εντελώς απρόσμενα αναιρεί τα συμφωνηθέντα ο ασυνεπής Ετσεβίτ και με θρασύτητα λέει στους Κύπριους: «Εγώ έδωσα την εντολή για την εισβολή στο νησί το '74, εγώ θα είμαι εκείνος που θα πάρω και το υπόλοιπο».

Ο Κύπριος πρόεδρος, σαν απολιθωμένος τον κοίταξε.

«Τι με κοιτάζεις έτσι;», ξαναλέει ο Ετζεβίτ. «Εγώ είμαι μεγάλη δύναμη. Θα εισβάλω και στο υπόλοιπο νησί και σε όλους τους ιστούς θα υψώσω το δικό μας το έμβλημα».

Στο άκουσμα όλων αυτών, ο Βαγόρας έφερε στο νου του τη σκηνή εκείνη του '74, που τη σημαία της πατρίδας του πρόσβαλαν και οργισμένος σηκώθηκε από τη θέση του. Πλησίασε τον ασχημοπρόσωπο πρωθυπουργό – εισβολέα και με βλέμμα που του έκοψε τα γόνατα τον πρόσταξε:

«Επειδή δεν χτυπάω καθήμενους, σήκω επάνω βρε παλιοκάθαρμα».

Ο Ετσεβίτ, θορυβημένος, έκανε να πιάσει από την τσέπη του το περιστρόφο. Πριν προλάβει όμως να κάνει κάτι, ο τρομερός υπουργός Βαγόρας, που ξέρει να τιμά τον ανδρισμό του και την πατρίδα του, πιάνει απ' τη γραβάτα και τη ζώνη τον Ετζεβίτ και σαν ένα σακί με άχυρα, κάτω από το πανύψηλο κτίριο τον πέταξε.

Προς στιγμή πήγε να δημιουργηθεί μεγάλο διπλωματικό επεισόδιο, μα η καινούργια παγκόσμια οργάνωση Π.Ε.Κ. (Παγκόσμια Ειρηνική Κίνηση) για την ειρήνη των λαών της γης που μυστικά είχε ιδρυθεί πριν από πολλά χρόνια από τον Έλληνα Αρκάδα Διαμαντή και που ο Βαγόρας Παλληκαρίδης ήταν βασικό στέλεχος, αμέσως επενέβη και σε λίγο καιρό έδωσε τους κατακτητές από τα κατεχόμενα και σε δις λίρες, αποζημιώσεις τους υποχρέωσε.

Έτσι, πήρε τέλος το μεγάλο αυτό ζήτημα και ο ίδιος ο αρχηγός της οργάνωσης Διαμαντής με τον Παλλικαρίδη, πήγαν και ύψωσαν τη σημαία της Κύπρου στην ψηλότερη κορυφή του βουνού Τρόδος και τον αγώνα τους για την ελευθερία και την ειρήνη των λαών όλης της γης, με μεγάλο πάθος συνέχισαν.

Παραφροσύνη ή **Κ**ρίση **Τ**αυτότητας;

Κύριοι, που στα χέρια σας κρατάτε τα ριζικά των λαών της γης, αφιερώστε λίγα λεπτά από τις μάλλον ανώφελες ενασχολήσεις σας και δώστε βάση σε αυτά που σας λέγει ένας απόγονος τόσων και τόσων επιφανών ανδρών, που από την αρχαιότητα έως σήμερα δίδαξαν στους λαούς το τι σημαίνει να είσαι πραγματικός και καθώς πρέπει άνθρωπος.

Μην εμφορείστε από το σύνδρομο της ανασφάλειας; Μην έχετε προσβληθεί από άγνωστη για τη σημερινή ιατρική επιστήμη πάθηση; Μπας και πάσχετε από εγκεφαλική βλάβη ιατρικού πειράματος, που στην εντεταλμένη προσπάθεια να σας κάνουν αθάνατους, τη σκέψη σας αλλοίωσε; Ή μήπως έχετε κρίση ταυτότητας και από αυτό επηρεάζεται ο εσωτερικός κόσμος σας;

Γιατί σας θέτω αυτές τις τόσο προσβλητικές για την ανθρώπινη υπόσταση ερωτήσεις; Σας βάζω αυτό το ερώτημα για τη στάση σας και συμπεριφορά σας απέναντι στους απλούς ανθρώπους του μόχθου και όχι μόνον – εκτός ολίγων – του πληθυσμού του πλανήτη μας.

Ένας αδύνατος χαρακτήρας χρησιμοποιεί τη βία για να επιβληθεί στους συνανθρώπους του. Ένας δυνατός δεν μειώνει το ηθικό του συνομιλητή του, δεν του τραυματίζει το είναι του, τον αφήνει έστω και τεχνηέντως να νομίζει ότι και αυτός έχει

κάποια προσωπικότητα. Ένας ολοκληρωμένος χαιρέται όταν οι συνάνθρωποί του αισθάνονται ισάξιοι και ισότιμοι απέναντί του. Ένας σοφός τέρπεται όταν οι δίπλα του μοιράζονται τα ίδια με αυτόν, διότι, εκτός των άλλων καλών, δεν κινδυνεύει από εκείνους και έχει την αίσθηση της ασφάλειας.

Έχω τη γνώμη ότι από εσάς, κάτι από όλα αυτά που σας προαναφέρω δεν έχει μέσα σας την ανάλογη δόση και πως και εσείς οι ίδιοι από αυτό το ελλειμματικό κάτι, κινδυνεύετε. Μιας ξεχωριστής κι ανώτερης προσωπικότητας, δεν μένει στο διηλεκές η οπτασία της, με όσα χρήματα, πολιτική δύναμη και πλούτη και αν διαθέτει, παρά μονάχα με την ποιότητα των πράξεων.

Σας τα γράφω αυτά τη στιγμή που η χώρα μου – που τόσα στο πέρασμα των αιώνων στο παγκόσμιο στερέωμα πρόσφερε – από δικές σας εντολές, πιστεύω, ταλαιπωρείται και βάλλεται. Δεν είναι δυνατόν να πιστέψει άνθρωπος πως οι ευρωπαίοι ηγέτες τόσο απάνθρωπα, από δική τους πρωτοβουλία, έτσι μας συμπεριφέρονται. Δεν μπορεί και δεν εξηγείται, οι τόσο περισπούδαστοι αυτοί άνθρωποι, να νιώθουν υπερήφανοι όταν ένας λαός σαν τον ελληνικό, τόσο άδικα ταπεινώνεται. Φρονώ ότι και αυτοί είναι δικά σας θύματα.

Με τη σημερινή ροή και ρυθμό των εξελίξεων που εσείς, σας ξαναλέγω, απερίσκεπτα δρομολογήσατε, για μεγάλο χρονικό διάστημα θα μας ταλαιπωρείτε. Κέρδος πάντως να ξέρετε δε θα έχετε, παρά μονάχα χάσιμο...

Θα ήθελα να αναθεωρήσετε τις προθέσεις σας για ένα λαό που στο παγκόσμιο γίνεσθαι πρωτοστάτησε και σπουδαίες υπηρεσίες επί αιώνες προσέφερε.

Σκεφτείτε, πώς θα νιώσετε στο τέλος, εάν με δικές σας πρωτοβουλίες και ενέργειες επανέλθει στα φυσιολογικά

επίπεδα που της αξίζει η χώρα μου. Ποιητές και καλλιτέχνες, ύμνους, προτομές και αγάλματα για εσάς θα δημιουργήσουν. Φέρτε στο νου σας, τους αθάνατους φιλέλληνες που θέση η μορφή τους σε περίοπτα σημεία της πατρίδας μου έχουν και σκεφτείτε πώς θα νιώθουν και οι δικοί σας απόγονοι, που τέτοιες τιμές από μια ένδοξη χώρα μέσω των πράξεών σας θα δέχονται.

Μη μας θεωρείτε υποδεέστερους, επειδή δεν έχουμε εδαφική έκταση και πληθυσμό. Πρέπει να ξέρετε ότι ο νους είναι ανώτατη αρχή από ύλη, που βάζει σε τάξη την αρχή και την ύλη και σε κάποια συγκεκριμένη χρονική στιγμή μπορεί να συμβεί κάτι το απρόσμενο.

Θα ήθελα να πιστευα ότι τίποτα από όλα αυτά που σας προσάπτω δεν έχει βάση και πως το μόνο σας μειονέκτημα είναι ότι είσαστε ιστοριοπένητες. Δεν έχετε διαβάσει ούτε ένα ελληνικό βιβλίο, δε γνωρίζετε ότι το ΕΛ (ΕΛΛΑΔΑ) σημαίνει φωτεινός. Δεν μάθατε τι δίδαξε κανένας από εκείνους τους προγόνους μου, που έδωσαν τα φώτα στην ανθρωπότητα και σε κρίσιμες καμπές του πλανήτη μας, οι άνθρωποι σε αυτούς προσέτρεξαν για να ζητήσουν βοήθεια.

Δεν γνωρίζετε τίποτα για τον Πλάτωνα, τον αρχαίο φιλόσοφο, ούτε για το δάσκαλό του Σωκράτη, για τον Αριστοτέλη, για το Μέγα Αλέξανδρο, τον Ιπποκράτη, τον Κολοκοτρώνη, το Ρήγα Φεραίο και τόσους άλλους. Δεν έχετε γνώση για τον Παπανικολάου, που με την μέθοδό του, έφραξε τις πύλες των νεκροταφείων της γης και ξαναέστειλε, στέλνει και θα στείλει πίσω τις γυναίκες του κόσμου στα σπίτια τους, κοντά στις οικογένειές τους. Ούτε μάθατε για τον Έλληνα Αρκάδα Κατσόγιαννη, που ανακάλυψε την τεχνική ινσουλίνη και

κρατάει στη ζωή εκατομμύρια ανθρώπους σε όλο τον κόσμο και ίσως πολλούς από εσάς παχύσαρκους.

Θέλετε και μία πρόβλεψη μιας και αναφέρομαι στην ιατρική επιστήμη; Και το φάρμακο για όλες τις μορφές του καρκίνου, Έλληνας θα το ανακαλύψει. Δεν εύχομαι να το χρειαστείτε, αλλά, αν συμβεί, θα τρέξετε να το πάρετε.

Τι τα θέλετε και τα συγκεντρώνετε όλα αυτά τα πλούτη τόσοι λίγοι άνθρωποι και τα στερείτε από εκείνους που τα χρειάζονται και που για εσάς είναι στην ουσία παλιοάχυρα; Γιατί αφήνετε τα παιδιά του κόσμου να κουρνιάζουν οι μύγες στο στόμα τους; Βγείτε λίγο από το φάσμα της δικής σας κουλτούρας, που σας έχει περικυκλώσει και συμπεριφερθείτε σαν ιππότες και να είστε σίγουροι πως οι λαοί της γης θα σας ανταμείψουν ανάλογα.

Τούτη η χρονική περίοδος είναι μια ευκαιρία για εσάς, να αποβάλλετε από πάνω σας τον άχαρο τίτλο – ΔΥΝΑΣΤΕΣ ΤΩΝ ΛΑΩΝ – και όλοι εμείς οι γραφιάδες άλλους τιμητικούς τίτλους θα σας δώσουμε. **Θρύλους** και **ιερά σύμβολα** θα σας αποκαλούμε, της **οικουμένης τα ινδάλματα** θα σας ονομάζουμε και η δόξα θα φτερουγίζει από πάνω σας και θα σας χαϊδεύει με αγάπη τα κεφάλια. Γιατί μόνον η δόξα εμπεριέχει το υλικό εκείνο που καθιστά άφθαρτο ανά τους αιώνες τον άνθρωπο.

Αν δεν σας αγγίζουν όλα αυτά που σας γράφω, τότε, επενδύστε στα δάση και θα αυξήσετε τα πλούτη σας. Θα χρειαστούν εκατομμύρια φέρετρα...

Σας χαιρετώ και περιμένω να κάνετε την κίνηση που για εκατομμύρια χρόνια οι καλαμαράδες του κόσμου θα γράφουν και θα εκθειάζουν ετούτη την πράξη σας.

Κλείνω με αυτό το επίγραμμα:
**Οι άνθρωποι που ζουν στις σκιές των μεγάλων
είναι οι ήλιοι και τα φεγγάρια.
Γιατί αν δεν υπήρχαν εκείνοι οι άνθρωποι,
με τι φως θα φαίνονταν τα είδωλα στα σκοτάδια;**

Χ. Δ. Στρατηγόπουλος

Περιεχόμενα

Τι κι αν είμαι γιος αγρότη	σελ. 3
Αριστείδης – Αλέξια	σελ. 13
Τύψεις Συνείδησης	σελ. 23
Κατά Τύχη	σελ. 31
Νεφέλη	σελ. 47
Το Τίμημα του Λάθους	σελ. 55
Απόρροια Συνείδησης	σελ. 73
Η Επιστροφή	σελ. 79
Αναστάσης – Ο θρύλος των αιθέρων μας	σελ. 89
Ευαγόρας Παληκαρίδης	σελ. 95
Παραφροσύνη ή Κρίση Ταυτότητας;	σελ. 101

